

KOMENTARZ

Ustawa o Policji

Łukasz Czebotar, Zuzanna Gądzik
Aneta Łyżwa, Aneta Michałek
Anna Świerczewska-Gąsiorowska
Mirosław Tokarski

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Wolters Kluwer

Polecamy również:

.....

Profilowanie kryminalistyczne

B. Lach

**Nielegalny handel bronią
Studium kryminologiczne**

P. Chlebowicz

**Badanie świadka w aspekcie jego ochrony
w procesie karnym**

R. Koper

**Przesłuchanie dziecka jako ofiary i świadka przestępstwa
w procesie karnym**

A. Gadomska-Radel

Bójka i pobicie

A. Nowosad

KOMENTARZ

Ustawa o Policji

Łukasz Czebotar, Zuzanna Gądzik
Aneta Łyżwa, Aneta Michałek
Anna Świerczewska-Gąsiorowska
Mirośław Tokarski

Stan prawny na 8 stycznia 2015 r.

Wydawca: *Monika Pawłowska*

Redaktor prowadzący: *Małgorzata Jarecka*

Opracowanie redakcyjne: *Anna Łubińska-Bujak*

Łamanie: *Just Luk Łukasz Drzewiecki, Justyna Szumieli, Krzysztof Drzewiecki*

Projekt okładki i stron tytułowych: *Agnieszka Tchorznicka*

Zdjęcie na okładce: © *iStock/thall*

Poszczególne części komentarza opracowali:

Łukasz Czebotar – rozdział 3 (art. 21i–j), rozdział 10 (art. 140–145),
rozdziały 10a–11

Zuzanna Gądzik – rozdział 1, rozdział 3 (art. 14–18, art. 19a–19b,
art. 20a–20d, art. 20e–21g, art. 21l, art. 21n–22), rozdział 10 (art. 132–135b)

Aneta Łyżwa i Mirosław Tokarski – rozdział 3 (art. 19, art. 20, art. 21h),
rozdział 3a, rozdziały 6–7, rozdział 9

Aneta Michałek – rozdział 3 (art. 18a–18c, art. 20da, art. 21k), rozdział 5,
rozdział 10 (art. 135c–139)

Anna Świerczewska-Gąsiorowska – rozdział 2, rozdział 3 (art. 21m),
rozdział 8

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2015

ISBN: 978-83-264-8228-1

Wydane przez:
Wolters Kluwer SA

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 00, fax 22 535 81 35
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
Przedmowa	23
Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji	25
Rozdział 1. Przepisy ogólne	27
Art. 1. [Istota funkcjonowania Policji; podstawowe zadania Policji]	27
Art. 2. [Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe]	33
Art. 3. [Organy wykonujące zadania w zakresie ochrony i bezpieczeństwa publicznego]	36
Rozdział 2. Organizacja Policji	38
Art. 4. [Katalog służb w Policji]	38
Art. 4a. (uchylony)	60
Art. 5. [Organy centralne]	60
Art. 5a. [Centralne Biuro Śledcze Policji]	64
Art. 6. [Organy administracji rządowej na obszarze województwa] ...	66
Art. 6a. [Kompetencje]	68
Art. 6b. [Zasady odwoływania i powoływania na szczeblu centralnym]	69
Art. 6c. [Zasady powoływania i odwoływania na szczeblu powiatowym]	71
Art. 6d. [Zasady odwoływania i powoływania na poziomie komisariatów]	73
Art. 6e. [Zasady odwoływania]	76

Art. 6f.	[Przełożeni funkcjonariuszy Policji]	78
Art. 6g.	[Wykonywanie zadań]	80
Art. 6h.	(uchylony)	95
Art. 7.	[Kompetencje organów]	96
Art. 8.	[Komisariaty specjalistyczne]	138
Art. 8a.	[Rewiry dzielnicowych oraz posterunki Policji]	139
Art. 9.	(uchylony)	141
Art. 10.	[Sprawozdawczość w Policji]	142
Art. 11.	[Zakres zadań wójta, burmistrza, prezydenta miasta]	144
Art. 12.	[Przepis delegacyjny]	145
Art. 13.	[Koszty finansowe związane z funkcjonowaniem Policji]	155
Art. 13a.	(uchylony)	160
Art. 13b.	[Święto Policji]	160
Rozdział 3. Zakres uprawnień Policji		161
Art. 14.	[Czynności służbowe Policji]	164
Art. 15.	[Uprawnienia policjanta w związku z wykonywaniem czynności służbowych]	176
Art. 15a.	[Prawo zatrzymania sprawców przemocy w rodzinie]	199
Art. 16.	[Użycie i wykorzystanie środka przymusu bezpośredniego i broni palnej]	200
Art. 16a.	[Użycie środka przymusu bezpośredniego wobec nieletniego doprowadzonego do policyjnej izby dziecka]	219
Art. 17.	(uchylony)	221
Art. 18.	[Pomoc Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej]	221
Art. 18a.	[Użycie żołnierzy Żandarmerii Wojskowej do udzielenia pomocy Policji]	229
Art. 18b.	[Użycie funkcjonariuszy Straży Granicznej do udzielenia pomocy Policji]	233
Art. 18c.	[Zastosowanie urządzeń uniemożliwiających telekomunikację]	236
Art. 19.	[Kontrola operacyjna]	238
Art. 19a.	[Zakup kontrolowany]	250
Art. 19b.	[Przesyłka niejawnie nadzorowana]	259

Art. 20.	[Uzyskiwanie, gromadzenie, sprawdzanie oraz przetwarzanie informacji]	264
Art. 20a.	[Ochrona informacji]	279
Art. 20b.	[Tryb udzielania informacji]	283
Art. 20c.	[Tajemnica telekomunikacyjna]	286
Art. 20d.	[Tajemnica pocztowa]	293
Art. 20da.	[Dane uzyskiwane w celu poszukiwania osób zaginionych] ...	295
Art. 20e.	[System Wspomagania Dowodzenia Policji]	299
Art. 21.	[Udzielanie informacji o osobie]	301
Art. 21a.	[Zbiór danych DNA]	303
Art. 21b.	[Wprowadzanie informacji do zbioru danych DNA]	309
Art. 21c.	[Udzielanie informacji zawartych w zbiorze danych DNA] ..	310
Art. 21d.	[Czas przechowywania danych]	311
Art. 21e.	[Usunięcie informacji ze zbioru danych DNA]	313
Art. 21f.	[System Wspomagania Dowodzenia Policji – dostępne informacje]	317
Art. 21g.	[Przetwarzanie danych przez Policję]	319
Art. 21h.	[Zbiory danych daktyloskopijnych]	323
Art. 21i.	[Wprowadzanie informacji do zbiorów danych daktyloskopijnych]	329
Art. 21j.	[Bezpłatne udzielanie informacji zawartych w zbiorach danych daktyloskopijnych]	330
Art. 21k.	[Przechowywanie informacji]	331
Art. 21l.	[Weryfikacja i usuwanie danych zgromadzonych w zbiorach danych daktyloskopijnych]	332
Art. 21m.	[Niezidentyfikowane linie papilarne]	334
Art. 21n.	[Usunięcie informacji ze zbioru danych daktyloskopijnych] ...	336
Art. 22.	[Osoby udzielające Policji pomocy]	337
Rozdział 3a. Bandera i znaki rozpoznawcze		341
Art. 22a.	[Bandera]	341
Art. 22b.	[Flaga Policji]	341
Rozdział 4. (uchylony)		345

Rozdział 5. Służba w Policji	346
Art. 25. [Przesłanki służby w Policji]	346
Art. 25a. [Przeniesienie do służby w Policji]	358
Art. 26. [Badanie zdolności fizycznej i psychicznej do służby]	361
Art. 27. [Ślubowanie]	364
Art. 28. [Powstanie stosunku służbowego]	366
Art. 28a. [Mianowanie w służbie kontraktowej]	368
Art. 29. [Służba przygotowawcza]	370
Art. 30. [Służba kandydacka]	371
Art. 31. [Uprawnienia osób odbywających ćwiczenia w jednostkach organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych]	372
Art. 31a. [Militaryzacja]	373
Art. 32. [Przełożeni]	374
Art. 33. [Czas pracy]	376
Art. 34. [Podstawy mianowania lub powołania na stanowisko służbowe]	382
Art. 35. [Opiniowanie służbowe]	386
Art. 35a. [Poddanie procedurze określającej predyspozycje do służby]	390
Art. 36. [Przeniesienie i delegowanie do czasowego pełnienia służby]	393
Art. 37. [Powierzenie obowiązków służbowych na innym stanowisku]	399
Art. 37a. [Przeniesienie do dyspozycji przełożonego]	402
Art. 38. [Przeniesienie na niższe stanowisko służbowe]	404
Art. 39. [Zawieszenie w czynnościach służbowych]	411
Art. 40. [Skierowanie do komisji lekarskiej]	415
Art. 40a. [Obserwacja w podmiocie leczniczym]	417
Art. 41. [Zwolnienie ze służby]	418
Art. 42. [Przywrócenie do służby]	432
Art. 43. [Ochronny termin zwolnienia ze służby]	438
Art. 44. [Zakazy zwolnienia ze służby]	441
Art. 44a. [Uprawnienia policjanta zwolnionego ze służby]	443
Art. 45. [Właściwość organów]	444

Art. 46.	[Świadcstwo służby]	445
Art. 46a.	[Delegacja ustawowa dla Komendanta Głównego Policji] ...	447
Rozdział 6. Korpusy i stopnie policyjne		450
Art. 47.	[Korpusy i stopnie policyjne]	450
Art. 48.	[Mianowanie na stopnie policyjne]	452
Art. 49.	[Mianowanie na pierwszy stopień w korpusie podoficerów i aspirantów]	452
Art. 50.	[Mianowanie na pierwszy stopień w korpusie oficerów młodszych]	455
Art. 51.	(uchylony)	456
Art. 52.	[Mianowanie na kolejne wyższe stopnie]	456
Art. 53.	[Używanie i utrata stopnia policyjnego]	458
Art. 54.	[Obniżenie lub pozbawienie stopnia policyjnego]	460
Art. 55.	[Przywrócenie stopnia policyjnego]	460
Art. 56.	[Uznanie stopnia wojskowego w Policji]	461
Art. 57.	[Sposób i tryb mianowania na stopnie policyjne]	463
Rozdział 7. Obowiązki i prawa policjanta		468
Art. 58.	[Wykonanie rozkazu lub polecenia]	468
Art. 59.	[Niewykonanie polecenia]	470
Art. 60.	[Obowiązek noszenia munduru]	471
Art. 61.	[Obowiązek okazania legitymacji służbowej]	472
Art. 61a.	[Utrzymywanie sprawności fizycznej]	475
Art. 62.	[Podejmowanie zajęcia zarobkowego poza służbą]	476
Art. 62a.	[Podjęcie zajęcia zarobkowego przez członka rodziny policjanta]	481
Art. 63.	[Apolityczność policjanta]	482
Art. 64.	[Wyjazd zagraniczny policjanta]	483
Art. 65.	(uchylony)	483
Art. 66.	[Ochrona prawna policjanta]	484
Art. 67.	[Związek zawodowy policjantów]	486
Art. 68–69.	(uchylone)	487
Art. 69a.	[Uposażenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe]	487
Art. 70.	[Uprawnienie do bezpłatnego umundurowania]	492

Art. 71.	[Wyposażenie niezbędne do wykonywania czynności służbowych]	495
Art. 72.	[Uprawnienie policjanta do wyżywienia w czasie wykonywania obowiązków służbowych]	496
Art. 73.	[Prawo policjanta i członków jego rodziny do przejazdu środkami publicznego transportu zbiorowego na koszt właściwego organu Policji]	502
Art. 74.	(uchylony)	506
Art. 75–76.	(pominięte)	506
Art. 77.	[Uprawnienia członków rodziny policjanta do świadczeń] ...	506
Art. 78.	[Praca w szczególnym charakterze]	507
Art. 79.	[Uprawnienia związane z rodzicielstwem]	508
Art. 79a.	[Zastępstwo policjanta w służbie w związku z wykonywaniem uprawnień rodzicielskich]	510
Art. 80.	[Okres służby wliczany do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy]	511
Art. 81.	[Szczegółowe prawa i obowiązki oraz przebieg służby policjantów]	512
Art. 82.	[Urlop wypoczynkowy]	517
Art. 83.	[Odwołanie z urlopu wypoczynkowego]	518
Art. 84.	[Płatne urlopy dodatkowe]	521
Art. 85.	[Płatny urlop zdrowotny, okolicznościowy, bezpłatny]	525
Art. 86.	[Szczegółowe zasady przyznawania policjantom urlopów] ...	530
Art. 87.	[Wyróżnienia]	534
Rozdział 8. Mieszkania funkcjonariuszy Policji		537
Art. 88.	[Prawo do lokalu]	537
Art. 89.	[Uprawnienia członków rodziny funkcjonariusza Policji]	540
Art. 90.	[Lokale mieszkalne funkcjonariuszy Policji]	542
Art. 91.	[Fundusz remontowy]	543
Art. 92.	[Równoważnik pieniężny]	547
Art. 93.	[Koszty dojazdu]	550
Art. 94.	[Pomoc finansowa przyznawana funkcjonariuszowi Policji]	552
Art. 95.	[Zasady przydziału lokalu]	556

Art. 96.	[Tryb szczególny przydziału lokalu]	561
Art. 97.	[Przepis delegacyjny]	563
Art. 98.	[Zachowanie prawa do lokalu]	566
Rozdział 9. Uposażenie i inne świadczenia pieniężne policjantów		567
Art. 99.	[Prawo do uposażenia]	567
Art. 100.	[Składniki uposażenia]	569
Art. 101.	[Wysokość uposażenia zasadniczego]	570
Art. 102.	[Zasady ustalania wysługi lat, od których uzależniony jest wzrost uposażenia zasadniczego]	571
Art. 103.	[Wpływ przeniesienia na inne stanowisko służbowe w odniesieniu do uposażenia zasadniczego]	573
Art. 104.	[Dodatek za stopień]	575
Art. 105.	[Płatność uposażenia i innych świadczeń]	581
Art. 106.	[Zmiana uposażenia]	582
Art. 107.	[Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych świadczeń]	583
Art. 108.	[Świadczenia pieniężne]	585
Art. 109.	[Zasiłek na zagospodarowanie]	586
Art. 110.	[Nagroda roczna]	587
Art. 110a.	[Nagrody motywacyjne i zapomogi]	592
Art. 110b.	[Warunki i tryb przyznawania policjantom nagród i zapomóg]	593
Art. 111.	[Nagroda jubileuszowa]	594
Art. 112.	[Dodatkowe wynagrodzenie]	596
Art. 113.	[Należności za podróże służbowe i przeniesienia]	597
Art. 114.	[Świadczenia w przypadku zwolnienia ze służby]	603
Art. 115.	[Wysokość odprawy]	604
Art. 115a.	[Ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop]	605
Art. 116.	[Odprawa pośmiertna]	607
Art. 116a.	[Pomoc finansowa dzieciom zmarłego policjanta]	608
Art. 117.	[Świadczenie pieniężne w przypadku zwolnienia ze służby] ..	610
Art. 118.	[Warunki utraty odprawy i innych świadczeń]	613
Art. 119.	[Zasiłek pogrzebowy w razie śmierci policjanta]	614

Art. 120.	[Zasiłek pogrzebowy w przypadku śmierci członka rodziny]	615
Art. 121.	[Uposażenie policjanta w razie urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania bez przydziału służbowego]	618
Art. 121a.	[Uposażenie policjanta w okresie urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego]	620
Art. 121b.	[Uposażenie w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim]	621
Art. 121c.	[Zaświadczenie o przebywaniu na zwolnieniu lekarskim]	623
Art. 121d.	[Obowiązek dostarczenia zaświadczenia lekarskiego]	624
Art. 121e.	[Kontrola niezdolności do służby z powodu choroby]	624
Art. 121f.	[Obliczanie podstawy uposażenia za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim]	626
Art. 121g.	[Rozdział środków finansowych uzyskanych z tytułu zmniejszenia uposażeń policjantów w okresie przebywania na zwolnieniu lekarskim]	627
Art. 121h.	[Zmniejszenie wysokości uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za okres przebywania na zwolnieniu lekarskim]	627
Art. 121i.	[Roczne zestawienie zbiorcze przyczyn przebywania policjantów na zwolnieniach lekarskich]	627
Art. 122.	[Uposażenie w przypadku skierowania na szkolenie]	630
Art. 122a.	[Uposażenie oraz inne świadczenia i należności pieniężne oficera łącznikowego]	634
Art. 123.	[Uposażenia policjantów zajmujących kierownicze stanowiska państwowe]	635
Art. 124.	[Zawieszenie płatności uposażenia w przypadku zawieszenia w czynnościach służbowych]	635
Art. 125.	[Zawieszenie płatności uposażenia w przypadku tymczasowego aresztowania]	637
Art. 126.	[Zawieszenie płatności uposażenia w przypadku samowolnego opuszczenia miejsca pełnienia służby]	637
Art. 127.	[Potrącenia z uposażenia]	639
Art. 128.	[Wyłączenie stosowania potrąceń z uposażenia]	641

Art. 129.	[Wymóg zasięgnięcia opinii związku zawodowego policjantów]	642
Art. 130.	(uchylony)	643
Art. 131.	[Zakres podmiotowy stosowania przepisów rozdziałów 7–9]	644
Rozdział 10. Odpowiedzialność dyscyplinarna i karna policjantów		645
Art. 132.	[Przewinienie dyscyplinarne]	647
Art. 132a.	[Zawinione przewinienie dyscyplinarne]	660
Art. 132b.	[Formy zjawiskowe przewinienia dyscyplinarnego]	662
Art. 133.	[Przełożony dyscyplinarny]	663
Art. 134.	[Katalog kar dyscyplinarnych]	667
Art. 134a.	[Kara nagany]	668
Art. 134b.	[Kara zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania]	669
Art. 134c.	[Kara ostrzeżenia o niepełnej przydatności na zajmowanym stanowisku]	670
Art. 134d.	[Kara wyznaczenia na niższe stanowisko służbowe]	671
Art. 134e.	[Kara obniżenia stopnia]	672
Art. 134f.	[Kara wydalenia ze służby]	673
Art. 134g.	[Wymiar kary]	674
Art. 134h.	[Wymiar kary]	676
Art. 134i.	[Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego]	682
Art. 135.	[Odmowa wszczęcia postępowania; umorzenie postępowania; przedawnienie]	686
Art. 135a.	[Rzecznik dyscyplinarny]	692
Art. 135b.	[Odwołanie rzecznika dyscyplinarnego]	694
Art. 135c.	[Wyłączenie od udziału w postępowaniu]	697
Art. 135d.	[Organy uprawnione do przejęcia postępowania dyscyplinarnego]	700
Art. 135e.	[Czynności dowodowe rzecznika dyscyplinarnego]	702
Art. 135f.	[Uprawnienia obwinionego]	706
Art. 135g.	[Zasada domniemania niewinności i <i>in dubio pro reo</i>]	712
Art. 135h.	[Zawieszenie postępowania dyscyplinarnego]	714
Art. 135i.	[Zakończenie czynności dowodowych]	716

Art. 135j. [Orzeczenia w postępowaniu dyscyplinarnym]	718
Art. 135k. [Odwołanie w postępowaniu dyscyplinarnym]	723
Art. 135l. [Postępowanie odwoławcze]	724
Art. 135m. [Komisja]	725
Art. 135n. [Rozpatrzenie odwołania]	727
Art. 135o. [Prawomocność orzeczeń]	729
Art. 135p. [Odesłanie do przepisów kodeksu postępowania karnego] ..	731
Art. 135q. [Zatarcie kary dyscyplinarnej]	732
Art. 135r. [Wznowienie postępowania dyscyplinarnego]	735
Art. 135s. [Konsekwencje wznowienia postępowania dyscyplinarnego]	741
Art. 136–137. (uchylone)	744
Art. 138. [Skarga do sądu administracyjnego]	744
Art. 139. [Przepisy wykonawcze]	745
Art. 140–141. (uchylone)	746
Art. 141a. [Zastosowanie przepisów kodeksu karnego]	746
Art. 142–144. (uchylone)	747
Art. 144a. [Legalność czynności operacyjno-rozpoznawczych]	747
Art. 145. (uchylony)	748
Rozdział 10a. Kontyngenty policyjne wydzielone do realizacji zadań poza granicami państwa	749
Art. 145a. [Cel kontyngentu]	749
Art. 145b. [Utworzenie i likwidacja kontyngentu]	755
Art. 145c. [Skład kontyngentu]	756
Art. 145d. [Właściwe przepisy dyscyplinarne i porządkowe]	762
Art. 145e. [Uposażenie]	763
Art. 145f. [Kompetencje Rady Ministrów]	767
Art. 145g. [Wydatki związane z działalnością kontyngentu]	769
Rozdział 10b. Realizacja wspólnych działań na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej	771
Art. 145h. [Cel]	771
Art. 145i. [Organy decyzyjne]	773

Rozdział 10c. Punkty kontaktowe wymiany informacji z państwami członkowskimi Unii Europejskiej oraz krajowe biuro do spraw odzyskiwania mienia	775
Art. 145j. [Zakres zadań i kompetencji]	775
Art. 145k. [Krajowe biuro do spraw odzyskiwania mienia]	779
Rozdział 11. Przepisy przejściowe i końcowe	780
Art. 146. [Rozwiązanie Milicji Obywatelskiej/utworzenie Policji]	780
Art. 147. [Termin organizacyjny]	780
Art. 148. [Sprawy paszportowe]	781
Art. 149. [Przemianowanie]	781
Art. 150. [Ciągłość służby/zatrudnienia]	781
Art. 151. [Zachowanie uprawnień]	782
Art. 152. [Ustanie członkostwa w partiach politycznych]	782
Art. 153. [Wyjaśnienia terminów]	782
Art. 154. [Związki zawodowe]	783
Art. 155. [Powszechny obowiązek obrony]	783
Art. 156. [Przydziały organizacyjno-mobilizacyjne]	783
Art. 157. [Utrata mocy ustawy]	783
Art. 158. [Wejście w życie ustawy]	784
Bibliografia	785
Wykaz orzecznictwa	793
O Autorach	809

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Akty prawne

- decyzja 2008/615/WSiSW – decyzja Rady 2008/615/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie intensyfikacji współpracy transgranicznej, szczególnie w zwalczaniu terroryzmu i przestępczości transgranicznej (Dz. Urz. UE L 210 z 6.08.2008, s. 1)
- decyzja 2008/617/WSiSW – decyzja Rady 2008/617/WSiSW z dnia 23 czerwca 2008 r. w sprawie usprawnienia współpracy pomiędzy specjalnymi jednostkami interwencyjnymi państw członkowskich Unii Europejskiej w sytuacjach kryzysowych (Dz. Urz. UE L 210 z 6.08.2008, s. 73)
- k.c. – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 121 z późn. zm.)
- k.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
- k.k.s. – ustawa z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 186 z późn. zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
- k.p. – ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1502 z późn. zm.)
- k.p.a. – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.)
- k.p.k. – ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)

- k.p.w. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 395 z późn. zm.)
- nowela z dnia 26 czerwca 2014 r. – ustawa z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1199)
- pr. poczt. – ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. poz. 1529)
- pr. stow. – ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.)
- pr. tel. – ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 243 z późn. zm.)
- p.p.s.a. – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.)
- p.r.d. – ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 z późn. zm.)
- r.n.w. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypadków otrzymywania przez policjanta wyżywienia oraz norm tego wyżywienia (Dz. U. Nr 166, poz. 1366)
- r.p.d.p. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności związanych z postępowaniem dyscyplinarnym w stosunku do policjantów (Dz. U. poz. 306)
- r.p.u.p. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. Nr 141, poz. 1186)
- r.r.p.u. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 marca 2010 r. w sprawie wysokości i warunków przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego w zamian za umundurowanie (Dz. U. Nr 47, poz. 279 z późn. zm.)
- r.r.p.w. – rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 września 2002 r. w sprawie przypad-

- ków otrzymywania przez policjanta równoważnika pieniężnego w zamian za wyżywienie oraz wysokości tego równoważnika (Dz. U. Nr 166, poz. 1367 z późn. zm.)
- u.g.i.k. – ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 153 z późn. zm.)
- u.k.l. – ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o komisjach lekarskich podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (Dz. U. poz. 1822)
- u.o.d.o. – ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 z późn. zm.)
- u.o.i.n. – ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228 z późn. zm.)
- u.o.p. – ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2012 r. poz. 161 z późn. zm.)
- u.p. – ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 355)
- u.p.o.o. – ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 144 z późn. zm.)
- u.p.w.n. – ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 382)
- u.p.z.p. – ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24)
- u.ś.p. – ustawa z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. poz. 628 z późn. zm.)
- u.ś.r. – ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 114 z późn. zm.)
- u.z.z. – ustawa z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 167)
- u.ż.w. – ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 568 z późn. zm.)

2. Czasopisma i oficjalne publikatory

ATDP	– Administracja. Teoria – Dydaktyka – Praktyka
Biul. PK	– Biuletyn Prawa Karnego
Biul. SN	– Biuletyn Informacyjny Sądu Najwyższego
Dz. Urz. KGP	– Dziennik Urzędowy Komendy Głównej Policji
Dz. Urz. MSW	– Dziennik Urzędowy Ministra Spraw Wewnętrznych
KZS	– Krakowskie Zeszyty Sądowe. Orzeczenia Sądu Apela- cyjnego w Krakowie w sprawach karnych
ONSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
ONSA WSA	– Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego i wo- jewódzkich sądów administracyjnych
OSA	– Orzecznictwo Sądów Apelacyjnych
OSAŁ	– Orzecznictwo Sądu Apelacyjnego w Łodzi
OSNC	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNKW	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Karna i Wojskowa
OSNP	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpie- czeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSNPG	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Wydawnictwo Proku- ratury Generalnej
OSNwSK	– Orzecznictwo Sądu Najwyższego w Sprawach Karnych
OSP	– Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	– Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
PiP	– Państwo i Prawo
PK	– Problemy Kryminalistyki
Prok. i Pr.	– Prokuratura i Prawo
Prok. i Pr.-wkł.	– Prokuratura i Prawo – wkładka
Prz. Pol.	– Przegląd Policyjny
PS	– Przegląd Sądowy
St. Pr.-Ek.	– Studia Prawno-Ekonomiczne
WPP	– Wojskowy Przegląd Prawniczy

3. Inne

CBŚP	– Centralne Biuro Śledcze Policji
CLKP	– Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji

GIODO	– Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
KCIK	– Krajowe Centrum Informacji Kryminalnych
KSIP	– Krajowy System Informacyjny Policji
NSA	– Naczelny Sąd Administracyjny
RIO	– Regionalna Izba Obrachunkowa
SA	– sąd apelacyjny
SN	– Sąd Najwyższy
SWD	– System Wspomagania Dowodzenia Policji
TK	– Trybunał Konstytucyjny
WSA	– wojewódzki sąd administracyjny

PRZEDMOWA

Prezentowany komentarz uwzględnia wielokrotne zmiany dokonane w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 355), w tym jej nowelizację przeprowadzoną ustawą z dnia 24 stycznia 2014 r. o zmianie ustaw o Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej i Służby Celnej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 502) oraz ustawą z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1199).

Pomimo rozlicznych nowelizacji ustawa o Policji wciąż nie jest jednak wolna od ustawodawczych niekonsekwencji, luk regulacyjnych, niejasności czy też braku spójności legislacyjnej. Tymczasem przepisy prawa regulujące działalność Policji powinny być na tyle klarowne i precyzyjne, aby nie rodziły problemów interpretacyjnych – przede wszystkim po stronie jej adresata i tym samym służyły prawidłowej realizacji jego ustawowych zadań.

Ambicją autorów niniejszego opracowania jest przybliżenie w przejrzysty sposób instytucji prawnych mających istotne znaczenie w wymiarze praktycznego stosowania komentowanych przepisów i z tego też względu jest ono adresowane w szczególności do funkcjonariuszy organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

Autorzy wyrażają jednakże nadzieję, iż niniejszy komentarz znajdzie zainteresowanie również wśród szerszego grona odbiorców.

Analizą objęto przepisy ustawy o Policji pod kątem ich kompletności, spójności, a niekiedy również praktycznego zastosowania. Komentarz zawiera też uporządkowaną prezentację wszystkich aktów wykonawczych do ustawy o Policji oraz stanowisko judykatury, w tym również w odniesieniu do zagadnień rodzących praktyczne trudności, z uwzględnieniem najważniejszych tez orzeczniczych Sądu Najwyższego, sądów apelacyjnych i administracyjnych. W niektórych przypadkach, gdy ta sama teza orzeczenia dotyczyła w równym stopniu zagadnień uregulowanych przepisami zawartymi w różnych artykułach, może wystąpić kilkakrotne jej komentowanie, jednakże z uwzględnieniem wieloaspektowości danego orzeczenia. Ponadto wykorzystano dorobek nielicznych niestety przedstawicieli doktryny wypowiadających się w poszczególnych, objętych przedmiotem niniejszego opracowania kwestiach.

Komentarz stanowi opracowanie zbiorowe, przygotowane przez autorów reprezentujących różne środowiska zawodowe, albowiem intencją niniejszego przedsięwzięcia wydawniczego było wykorzystanie doświadczeń płynących zarówno z praktyki sądowej, policyjnej, jak i naukowo-dydaktycznej.

Autorzy liczą na życzliwość i wyrozumiałość ze strony tych wszystkich, którzy korzystając z niniejszego opracowania, dostrzegą w nim usterki, których z pewnością nie udało się uniknąć, i pozostaną wdzięczni za wszelkie konstruktywne w tym zakresie uwagi.

Autorzy

Ustawa

z dnia 6 kwietnia 1990 r.

o Policji

(tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 355)

Rozdział 1

PRZEPISY OGÓLNE

Bibliografia: G. Ojcewicz, *Co począć z komendantem*, Policyjny Biuletyn Szkoleniowy 1993; B. Opaliński, P. Szustakiewicz, *Policja. Studium administracyjno-prawne*, Warszawa 2013; S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Warszawa 2011; S. Pieprzny, *System podmiotów właściwych w sprawach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (wybrane zagadnienia)* (w:) *Prawo, Administracja, Policja. Księga pamiątkowa Profesora Wincentego Bednarka*, red. J. Dobkowski, Olsztyn 2006; M. Przetak, *Jak traktować „policję” – uwagi o pisowni nazw własnych polskich służb policyjnych* (w:) *85 lat polskiej policji*, red. G. Kędzierska, Szczytno 2004; E. Ura, *Zadania samorządu terytorialnego w zakresie utrzymania bezpieczeństwa publicznego* (w:) *Zagrożenia i bezpieczeństwo w mieście Rzeszowie. Zadania – diagnozy – praktyka*, red. M. Malikowski, Rzeszów 2007; W. Wolter, *Nauka o przestępstwie. Analiza prawnicza na podstawie przepisów części ogólnej kodeksu karnego z 1969 r.*, Warszawa 1973.

Art. 1. [Istota funkcjonowania Policji; podstawowe zadania Policji]

1. Tworzy się Policję jako umundurowaną i uzbrojoną formację służącą społeczeństwu i przeznaczoną do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego.

1a. Nazwa „Policja” przysługuje wyłącznie formacji, o której mowa w ust. 1.

2. Do podstawowych zadań Policji należą:

- 1)** ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;

- 2) ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania;
- 3) inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- 4) wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców;
- 5) nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach;
- 6) kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych;
- 7) współdziałanie z policjami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów;
- 8) gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych;
- 9) (uchylony);
- 10) prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA);
- 11) (uchylony).

3. Policja realizuje także zadania wynikające z przepisów prawa Unii Europejskiej oraz umów i porozumień międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

1. Ustawodawca w przepisie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 355) wprowadził definicję oraz podstawowe zadania Policji w Polsce. Zgodnie z nim Policją jest formacja uzbrojona i umundurowana, która jest nakierowana na służbę społeczeństwu i ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Warto zaznaczyć jednocześnie,

że w obowiązującej poprzednio ustawie z dnia 31 lipca 1985 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa i Milicji Obywatelskiej Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 38, poz. 181 z późn. zm.) nie zawarto podobnej definicji Milicji Obywatelskiej oraz nie określono w sposób jednoznaczny celu jej funkcjonowania.

2. Policja stanowi formację uzbrojoną, która nie wchodzi w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. W związku ze wskazanym charakterem, funkcjonariusze Policji wyposażeni zostają w odpowiednie środki stanowiące formę uzbrojenia. Są oni również uprawnieni do ich użycia lub wykorzystania w odpowiednich przypadkach, których tryb i zakres regulują odrębne przepisy. Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 listopada 2014 r. w sprawie uzbrojenia Policji (Dz. U. poz. 1738) na uzbrojenie Policji składają się: broń palna bojowa (pistolety, rewolwery, strzelby, pistolety maszynowe, karabinki, karabiny, karabiny maszynowe, granatniki); broń palna alarmowa i sygnałowa lub urządzenia przeznaczone do miotania amunicji alarmowej i sygnałowej; broń palna i inne urządzenia przeznaczone do miotania pocisków treningowych; urządzenia przeznaczone do miotania: pocisków niepenetracyjnych (w szczególności gumowych, ogłuszających, olśniewających, dymnych), pocisków śrutowych, pirotechnicznych (twardych i wodnych), siatek obezwładniających; chemiczne środki obezwładniające (w postaci ręcznych miotaczy substancji obezwładniających, plecakowych miotaczy substancji obezwładniających, granatów łzawiących, innych urządzeń przeznaczonych do miotania środków obezwładniających); wodne środki obezwładniające i urządzenia przeznaczone do ich miotania; noże (ratunkowe, szturmowe, wieloczynnościowe); pałki służbowe (zwykłe, wielofunkcyjne, teleskopowe i szturmowe); amunicja do broni palnej oraz pociski lub ładunki miotające do urządzeń wskazanych odpowiednio w rozporządzeniu; środki pirotechniczne o właściwościach ogłuszających lub olśniewających, w tym petardy i granaty hukowe lub błyskowe; środki przeznaczone do pokonywania zamknięć budowlanych i innych przeszkód, w tym materiały wybuchowe; kaftany bezpieczeństwa; pasy i siatki obezwładniające; kaski zabezpieczające; kajdanki (zakładane na ręce, zakładane na nogi oraz zespolone); przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej oraz kartridże do tych

przedmiotów; kolczatki drogowe i inne środki służące do zatrzymywania oraz unieruchamiania pojazdów mechanicznych.

3. Policja stanowi również formację umundurowaną. Umundurowanie ma na celu wyróżnienie policjanta będącego na służbie, a także odróżnienie go od funkcjonariuszy innych służb. Regulacje dotyczące umundurowania policjantów zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie umundurowania policjantów (Dz. U. Nr 90, poz. 738 z późn. zm.).

4. Jednym z głównych celów istnienia i funkcjonowania Policji jest zapewnienie bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Realizuje ona te cele w ramach służby społeczeństwu. Cecha ta wskazuje na służebną rolę tej formacji – zarówno wobec ogółu społeczeństwa, jak i każdej jednostki (S. Pieprzny, *Policja. Organizacja i funkcjonowanie*, Warszawa 2011, s. 28). W judykaturze wskazuje się, że pomimo iż w ustawie nie wskazano tego wprost, Policja jest instytucją zaufania publicznego – wynika to z wykładni przepisu art. 1 ust. 1 u.p. Na zaufaniu społecznym opiera się m.in. status Policji, a zakres jej działań wymaga, by cieszyła się ona autorytetem oraz zaufaniem społecznym (wyrok NSA z dnia 16 grudnia 2010 r., I OSK 962/10, LEX nr 745390).

5. Przez bezpieczeństwo publiczne rozumie się taki stan faktyczny, w którym wszyscy obywatele są wolni od jakiegokolwiek niebezpieczeństwa, które wynika z nieprzestrzegania przepisów prawa. Zagrożenie bezpieczeństwa publicznego to narażenie na uszczerbek jakichkolwiek dóbr chronionych prawnie (B. Opaliński, P. Szustakiewicz, *Policja. Studium administracyjnoprawne*, Warszawa 2013, s. 27). Porządek publiczny obejmuje natomiast możliwość normalnego rozwoju życia społecznego, przestrzeganie określonych zasad współżycia społecznego, norm moralnych, zachowania się w miejscach publicznych, przestrzeganie przepisów dotyczących użyteczności publicznej itd. (S. Pieprzny, *Policja...*, s. 30). Zagwarantowanie porządku publicznego przez Policję sprowadza się w głównej mierze do przeciwdziałania i zwalczania wszelkich działań o charakterze przestępczym. Zgodnie z przyjętym w doktrynie poglądem – każde przestępstwo, jako szczególne naruszenie prawa, wymierzone jest bowiem w dobro prawne, jakim jest porządek publiczny (W. Wolter,

Nauka o przestępstwie. Analiza prawnicza na podstawie przepisów części ogólnej kodeksu karnego z 1969 r., Warszawa 1973, s. 44).

6. Zgodnie z normą zawartą w przepisie art. 1 ust. 1a u.p. nazwa „Policja” jest zastrzeżona jedynie dla formacji, o której mowa w art. 1 ust. 1 u.p. Ma ona na celu odróżnienie jej od innych funkcjonujących formacji i uniknięcie jakichkolwiek pomyłek w tym zakresie. Charakter wyróżniający tę formację ma szczególne znaczenie, zwłaszcza że na przestrzeni lat słowo „policja” odnosiło się do różnych instytucji i urzędów, o szerokim zakresie działalności, m.in. czuwających nad porządkiem publicznym, wygodą i bezpieczeństwem oraz wykonywaniem praw czy też stanowiących gałąź sądów kryminalnych do spraw mniejszej wagi (M. Przetak, *Jak traktować „policję” – uwagi o pisowni nazw własnych polskich służb policyjnych (w:) 85 lat polskiej policji*, red. G. Kędzierska, Szczytno 2004, s. 31 i n. oraz wskazana tam literatura). Podkreślić należy jednocześnie, że pomimo że w ustawie o Policji słowo „policja” jest zawsze pisane wielką literą, to zgodnie z zasadami języka polskiego należy je pisać z małej litery wtedy, gdy odnosi się ono do budynku, funkcjonariusza lub instytucji w znaczeniu ogólnym, np. uzyskiwanie informacji przez policję. Jeżeli odnosi się jednak do konkretnego organu państwowego powołanego do ochrony porządku i bezpieczeństwa, należy używać wielkiej litery, np. ustawowe zadania Policji, flaga Policji, Komenda Główna Policji (M. Przetak, *Jak traktować „policję”...*, s. 32 i n.; G. Ojcewicz, *Co począć z komendantem*, Policyjny Biuletyn Szkoleniowy 1993, s. 14 i n.)

7. Ustawodawca w przepisie art. 1 ust. 2 u.p. wskazał katalog podstawowych zadań Policji. Katalog ten ma charakter ogólny – rozszerzenie zadań przysługujących Policji oraz ich konkretyzacja zawarte zostały w dalszych przepisach ustawy o Policji, ustawach szczególnych oraz właściwych dla nich aktach wykonawczych, a także na gruncie aktów normatywnych o charakterze wewnętrznym – zarządzeń, regulaminów, decyzji, wytycznych i porozumień z organami administracji publicznej i innymi podmiotami. Podstawowymi zadaniami Policji są zatem: ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra; ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, w ruchu

drogowym i na wodach przeznaczonych do powszechnego korzystania; inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi; wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców; nadzór nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi w zakresie określonym w odrębnych przepisach; kontrola przestrzegania przepisów porządkowych i administracyjnych związanych z działalnością publiczną lub obowiązujących w miejscach publicznych; współdziałanie z policjantami innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi, a także z organami i instytucjami Unii Europejskiej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych oraz odrębnych przepisów; gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych; prowadzenie zbiorów danych zawierających informacje gromadzone przez uprawnione organy o odciskach linii papilarnych osób, niezidentyfikowanych śladach linii papilarnych z miejsc przestępstw oraz o wynikach analizy kwasu deoksyrybonukleinowego (DNA). Należy jednocześnie zwrócić uwagę, iż pomimo dość dużej różnorodności wszystkie z powyżej wskazanych zadań odnoszą się w sposób bezpośredni lub pośredni do celów funkcjonowania Policji, wskazanych w art. 1 ust. 1 u.p. Sprowadzają się one bowiem do różnych etapów działań mających na celu ochronę bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. W ich ramach mieszczą się zarówno m.in. działania profilaktyczne i prewencyjne – wiążące się z przeciwdziałaniem przestępstwom i formom patologii społecznych (np. alkoholizmowi), czynności operacyjno-rozpoznawcze, porządkowe i kontrolne, współdziałanie z innymi podmiotami, mającymi podobne cele, a także gromadzenie danych umożliwiających i ułatwiających realizację powyżej wskazanych zadań.

8. Odrębnym źródłem przyznanych Policji zadań są również przepisy prawa Unii Europejskiej oraz umowy i porozumienia międzynarodowe (np. umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Federalnej Niemiec o współpracy policji i straży granicznych na terenach przygranicznych, podpisana w Berlinie dnia 18 lutego 2002 r.,

Dz. U. z 2005 r. Nr 223, poz. 1915). Zakres tych zadań wynika bezpośrednio z tych umów i porozumień.

Art. 2. [Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe]

W zakresie, trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach zadania przewidziane dla Policji wykonują w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz w stosunku do żołnierzy Żandarmeria Wojskowa i wojskowe organy porządkowe.

1. Przepis art. 2 u.p. zawiera normę wyłączającą stosowanie ustawy o Policji w stosunku do Sił Zbrojnych oraz żołnierzy. Z uwagi na szczególny charakter tych podmiotów wymagają one bowiem właściwych, wyspecjalizowanych służb – odpowiednio przystosowanych i wyposażonych, które będą wykonywać wobec Sił Zbrojnych i żołnierzy zadania, odpowiadające Policji w stosunku do obywateli i społeczeństwa. Zadania te mają zapewnić w ramach ich funkcjonowania w szczególności bezpieczeństwo i porządek. Ich zakres, tryb i zasady są określone w odrębnych przepisach. Zgodnie ze wskazanym przepisem, przypisane są one Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowym organom porządkowym. W ramach wykonywania powierzonych zadań Żandarmerii Wojskowej oraz wojskowym organom porządkowym przysługuje również wiele uprawnień, które w omawianym kontekście należy uznać za analogiczne do uprawnień Policji (m.in.: możliwość użycia lub wykorzystania, w określonych przypadkach, broni palnej lub środków przymusu bezpośredniego, legitymowanie w celu sprawdzenia tożsamości).

2. Regulacje odnoszące się do Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej zawarte zostały w art. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 144 z późn. zm.). Stoją one na straży suwerenności i niepodległości Narodu Polskiego oraz jego bezpieczeństwa i pokoju. W ich skład wchodzi jako ich rodzaje: Wojska Lądowe, Siły Powietrzne, Marynarka Wojenna i Wojska Specjalne. Składają się one z jednostek wojskowych i związków organizacyjnych. Żołnierzem jest natomiast osoba pełniąca czynną służbę wojskową (art. 115 § 17 usta-

wy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

3. Żandarmeria Wojskowa wchodzi w skład Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jako ich wyodrębniona i wyspecjalizowana służba (art. 3 ust. 7 u.p.o.o.). Zakres i sposób wykonywania jej obowiązków, odpowiadających zadaniom Policji, wskazany został w przepisie art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 568 z późn. zm.). Do zadań tych zalicza się m.in. zapewnienie przestrzegania dyscypliny wojskowej, ochranianie porządku publicznego na terenach i obiektach jednostek wojskowych oraz w miejscach publicznych, współdziałanie z polskimi oraz zagranicznymi organami i służbami właściwymi w sprawach bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz policjami wojskowymi itd. Podobnie jak w przypadku zadań Policji, określonych w art. 1 ust. 2 u.p., stanowią one zadania podstawowe – pozostałe z nich zawarte zostały w przepisach odrębnych. Podkreślić należy jednocześnie, że Żandarmeria Wojskowa wykonuje zadania nie tylko należące do jej zakresu działania w Siłach Zbrojnych, lecz także w stosunku do określonych osób: żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową; żołnierzy niebędących w czynnej służbie wojskowej w czasie noszenia przez nich mundurów oraz odznak i oznak wojskowych; pracowników zatrudnionych w jednostkach wojskowych (w związku z ich zachowaniem się podczas pracy w tych jednostkach lub w związku z popełnieniem przez nich czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary, wiążącego się z tym zatrudnieniem); osób przebywających na terenie lub w obiektach jednostek wojskowych; innych osób, które podlegają orzecznictwu sądów wojskowych albo jeżeli wynika to z odrębnych przepisów; osób niebędących żołnierzami, jeżeli współpracują z którąś z powyżej wskazanych osób, w popełnieniu czynu zabronionego przez ustawę pod groźbą kary albo jeżeli dokonują czynów zagrażających dyscyplinie wojskowej albo czynów przeciwko życiu lub zdrowiu żołnierza albo mieniu wojskowemu; żołnierzy sił zbrojnych państw obcych, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz członków ich personelu cywilnego, jeżeli pozostają w związku z pełnieniem obowiązków służbowych, o ile umowa międzynaro-

dowa, której Rzeczypospolita Polska jest stroną, nie stanowi inaczej (art. 3 ust. 2 u.ż.w.).

4. Poprzez wojskowe organy porządkowe rozumie się, zgodnie z przepisem art. 45 u.ż.w.:

- 1) wchodzących w skład służby garnizonowej: oficera inspekcyjnego garnizonu i jego pomocnika; komendanta i profosa wojskowego aresztu dyscyplinarnego oraz izby zatrzymań; dowódcę i żołnierzy warty garnizonowej; dowódcę i żołnierzy pododdziału alarmowego garnizonu;
- 2) wchodzących w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej: oficera dyżurnego jednostki wojskowej i jego pomocnika; komendanta i profosa izby zatrzymań jednostki wojskowej; dowódcę i żołnierzy warty wewnętrznej jednostki wojskowej; dowódcę i żołnierzy pododdziału alarmowego jednostki wojskowej; dyżurnego parku sprzętu technicznego;
- 3) dowódców i żołnierzy patroli, konwojów i asyst wyznaczonych przez dowódców (komendantów) garnizonów lub dowódców jednostek wojskowych, a także dowódców i żołnierzy pododdziałów regulacji ruchu jednostek wojskowych.

5. W przypadku wojskowych organów porządkowych zakres przedmiotowy, podmiotowy oraz sposób i tryb realizacji ich zadań został ukształtowany, w zależności od ich rodzaju, w przepisach art. 46 i n. u.ż.w. Przykładowo, do zadań wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby wewnętrznej zalicza się: utrzymanie porządku i dyscypliny wojskowej, zapewnienie przestrzegania wojskowych przepisów porządkowych itd. Szczegółowy charakter tych czynności określony został m.in. w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych czynności wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby wewnętrznej jednostki wojskowej (Dz. U. Nr 157, poz. 1855 z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych czynności wojskowych organów porządkowych wchodzących w skład służby garnizonowej (Dz. U. Nr 157, poz. 1854). Natomiast zadania dowódców i żołnierzy patroli, konwojów i asyst wyznaczonych przez dowódców (komendantów) garnizonów lub dowódców jednostek wojsko-

wych, a także dowódców i żołnierzy pododdziałów regulacji ruchu jednostek wojskowych, oraz osoby, wobec których wykonują oni te zadania, określają odrębne przepisy (art. 53 ust. 1 u.ż.w.).

Art. 3. [Organy wykonujące zadania w zakresie ochrony i bezpieczeństwa publicznego]

Wojewoda oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub starosta sprawujący władzę administracji ogólnej oraz organy gminy, powiatu i samorządu województwa wykonują zadania w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego na zasadach określonych w ustawach.

1. Ustawodawca w art. 3 u.p. wskazał podmioty, do których obowiązków, obok Policji, należy wykonywanie zadań z zakresu ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego. Zgodnie z normą zawartą we wskazanym przepisie podmiotami tymi są organy administracji rządowej (wojewoda) oraz samorządowej (starosta, organy gminy, powiatu i samorządu województwa). Podkreśla się bowiem, iż ochrona bezpieczeństwa lub porządku publicznego należy do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej (E. Ura, *Zadania samorządu terytorialnego w zakresie utrzymania bezpieczeństwa publicznego (w:) Zagrożenia i bezpieczeństwo w mieście Rzeszowie. Zadania – diagnozy – praktyka*, red. M. Malikowski, Rzeszów 2007, s. 16). Przyznanie wskazanym organom administracji rządowej i samorządowej uprawnień z zakresu ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego stanowi podstawę zależności i współpracy Policji z jednostkami administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego w tym zakresie (zob. szerzej komentarz do art. 6 i n. u.p.).

2. Działania mające na celu wykonywanie zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa lub porządku publicznego w przypadku wskazanych pomiotów są im ustawowo przypisane na gruncie ustaw, które regulują ich funkcje. Stanisław Pieprzny wskazuje przykładowo, iż mogą polegać one m.in. na wydawaniu stosownych przepisów porządkowych dotyczących ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz ochrony porządku i bezpieczeństwa publicznego. Organy wykonawcze jednostek samorządu teryto-

rialnego są uprawnione również do wydawania w tej materii stosownych aktów administracyjnych (np. w sprawie zakazu organizacji zgromadzenia, w przypadku gdy jego cel lub odbycie sprzeciwiają się niniejszej ustawie lub naruszają przepisy ustaw karnych; zob. art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 1990 r. o zgromadzeniach, tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 397 z późn. zm.). Co więcej, mają one wpływ na działalność organów i instytucji administracji rządowej, które są odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny w układzie lokalnym (np. starosta jest zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży, w tym komendy powiatowej Policji). Nie sposób pominąć także niewładczych form działania, które znajdują odzwierciedlenie w zawieraniu porozumień administracyjnych, prowadzeniu działalności społeczno-organizatorskiej oraz zawieraniu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym (np. w drodze realizacji programów prewencyjno-porządkowych prowadzonych we współpracy z organami i instytucjami administracji rządowej). Przejawem wykonywania zadań w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego w ramach gminy będzie również możliwość utworzenia przez radę gminy straży gminnej (miejskiej) (S. Pieprzny, *System podmiotów właściwych w sprawach ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego (wybrane zagadnienia)* (w:) *Prawo, Administracja, Policja. Księga pamiątkowa Profesora Wincentego Bednarka*, red. J. Dobkowski, Olsztyn 2006, s. 309 i n.). Wskazane przejawy realizacji zadań mają jedynie charakter przykładowy – znajdują one bowiem swoją podstawę w różnych aktach prawnych – zarówno obowiązujących na obszarze całego kraju, jak i będących aktami prawa miejscowego.

Rozdział 2

ORGANIZACJA POLICJI

Bibliografia: B. Furgała, *Powstanie CBŚP – nowa jednostka organizacyjna Policji*, Policja 997 2014, nr 10 (115); B. Mik, glosa do uchwały SN z dnia 14 listopada 2007 r., BSA-4110-5/07, Prok. i Pr. 2008, nr 6; W. Kotowski, *Ustawa o Policji. Komentarz*, LEX/el. 2012; M. Sławiński, *Cywilny zwierzchnik komendanta*, Rzeczpospolita, 8 marca 1999; www.bip.kgp.policja.gov.pl.

Art. 4. [Katalog służb w Policji]

1. Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, śledczej, prewencyjnej oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym.

2. W skład Policji wchodzi policja sądowa. Szczegółowy zakres zadań i zasady organizacji policji sądowej określa, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw wewnętrznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw sprawiedliwości.

3. W skład Policji wchodzi również:

- 1) Wyższa Szkoła Policji, ośrodki szkolenia i szkoły policyjne;**
- 2) wyodrębnione oddziały prewencji i pododdziały antyterrorystyczne;**
- 3) instytuty badawcze.**

3a. Organizację i zakres działania Wyższej Szkoły Policji w Szczycie nie jako szkoły wyższej oraz tryb wyznaczania i odwoływania rektora oraz wyznaczania, wyboru i odwoływania prorektorów reguluje ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.).

3b. Organizację i zakres działania instytutów badawczych, o których mowa w ust. 3 pkt 3, oraz tryb powoływania i odwoływania dyrektorów tych instytutów oraz ich zastępców reguluje ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. Nr 96, poz. 618, z późn. zm.).

4. Komendant Główny Policji, za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, może powoływać, w uzasadnionych przypadkach, inne niż wymienione w ust. 1 rodzaje służb, określając ich właściwość terytorialną, organizację i zakres działania.

1. Służba kryminalna realizuje zadania związane z efektywnym zwalczaniem przestępczości kryminalnej, gospodarczej i korupcyjnej oraz zarządza informacjami o charakterze kryminalnym. W służbie kryminalnej komórki noszą nazwy: kryminalna, operacyjno-rozpoznawcza, dochodzeniowo-śledcza, przestępstw niewykrytych, przestępstw w ruchu komunikacyjnym, nadzoru, nadzoru nad postępowaniami przygotowawczymi, techniki operacyjnej, obserwacji, wywiadu kryminalnego, analizy kryminalnej, rozpoznania i werbunków, werbunkowa, systemu meldunku informacyjnego, obsługi informacyjnej, laboratorium kryminalistyczne, techniki kryminalistycznej, biologii, chemii, daktyloskopii, automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej, mechanoskopii, elektrotechniki i elektroniki, badań dokumentów, broni, balistyki, traseologii, genetyki, antroposkopii, technik audiowizualnych, fonoskopii, medycyny sądowej, fotografii, osmologii, przewodników psów specjalnych, poszukiwań i identyfikacji osób, poszukiwań celowych, statystyki przestępczości, magazyn dowodów rzeczowych, międzynarodowej współpracy Policji, wspólny punkt kontaktowy, ochrony osób zagrożonych, odzyskiwania mienia, zwalczania przestępczości pseudokibiców, przestępczości nieletnich.

Struktury służby kryminalnej przeznaczone są do walki z przestępczością przeciwko: życiu i zdrowiu, mieniu, wolności seksualnej i obywatelności, obrotowi gospodarczemu, środowisku, własności intelektualnej i przemysłowej, dziedzictwu narodowemu i do walki z terrorem kryminalnym, korupcją, praniem pieniędzy, fałszerstwami pieniędzy, przestępstwami przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych, handlem ludźmi, i do walki z przestępczością samochodową, narkotykową, gospodarczą, podatkową, celną, bankową, komputerową i ubezpieczeniową.

Nadzór nad wypełnianiem zadań służby kryminalnej w Policji pełni Biuro Służby Kryminalnej Komendy Głównej Policji, do którego zadań należą m.in.: nadzorowanie, koordynowanie i wspieranie działań Policji w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, nadzorowanie i koordynowanie przedsięwzięć wspierających zwalczanie cyberprzestępczości, zapewnienie organizacyjnych i technicznych możliwości korzystania przez komórki organizacyjne służby kryminalnej i śledczej z techniki operacyjnej oraz opracowywanie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych, wykonywanie operacyjnych analiz kryminalnych na potrzeby postępowania w sprawach o zasięgu krajowym lub o szczególnym stopniu skomplikowania, opracowywanie strategicznych analiz kryminalnych dotyczących zagrożeń przestępczością o zasięgu krajowym i międzynarodowym, koordynowanie działań werbunkowych, wspieranie działań komórek właściwych w sprawach wywiadu kryminalnego i techniki operacyjnej komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji, wykonywanie obowiązku informacyjnego, wynikającego z przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1187), wykonywanie obowiązków w zakresie konsultacji wizowych wynikających z przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 z późn. zm.), prowadzenie współpracy z policjami innych państw w zakresie koordynacji poszukiwań celowych w ramach Europejskiej Sieci Zespołów Poszukiwań Celowych (ENFAST), wykonywanie zadań centralnego organu technicznego Krajowego Systemu Informatycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 24 sierpnia 2007 r. o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w Systemie Informacyjnym Schengen oraz Wizowym Systemie Informacyjnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1203), w zakresie administrowania danymi.

W ramach Biura Służby Kryminalnej do realizacji powyższych zadań zostały powołane wydziały:

- 1) **dochodzeniowo-śledczy**, do którego zadań należą w szczególności: opracowywanie oraz opiniowanie, zgodnie z właściwością biura, projektów aktów prawnych, propozycji rozwiązań prawnych i organizacyjnych w zakresie prowadzenia postępowań przygotowawczych, określanie metodyki wykonywania przez jednostki organizacyjne Policji czynności dochodzeniowo-śledczych, a także współdziałanie

z podmiotami pozapolicyjnymi w zakresie usprawniania systemu prawno-karnego, przygotowywanie opracowań i analiz w aspekcie między innymi stanu przestępczości, koordynowanie oraz nadzorowanie postępowań przygotowawczych prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne Policji, dokonywanie ocen stopnia osiągnięcia celów w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych, monitorowanie prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne Policji rejestrów ewidencjonujących czynności dochodzeniowo-śledcze Policji oraz przechowywanie przez Policję dowodów rzeczowych uzyskanych w postępowaniu karnym, przygotowywanie propozycji zadań oraz mierników dla jednostek i komórek organizacyjnych Policji, organizacja oraz udział w doskonaleniu zawodowym policjantów w zakresie właściwości wydziału;

- 2) **kryminalny**, do którego zadań należą w szczególności: koordynowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych dotyczących zwalczania przez podległe jednostki terenowe Policji przestępstw kryminalnych, prowadzenie działań operacyjnych ukierunkowanych na wsparcie procesu wykrywczego w sprawach o najgroźniejsze przestępstwa w szczególności: zabójstw o charakterze rabunkowym, porachunkowym lub dokonywanych na zlecenie, zabójstw o podłożu seksualnym, rozbojów dokonywanych przy użyciu broni palnej w szczególności na drogach publicznych oraz na banki, instytucje kredytowe, instytucje finansowe, uprowadzeń osób dla okupu, nielegalnego wytwarzania i dystrybucji broni palnej, kradzieży z włamaniem i kradzieży powodujących znaczne jednostkowe straty materialne bądź takich, gdzie przedmiotem zaboru są zabytki ruchome, przestępstw przeciwko mieniu, w szczególności skierowanych przeciwko urządzeniom lub ich elementom wykonanym z metali kolorowych na szkodę zakładów energetycznych, przedsiębiorców telekomunikacyjnych i kolejowych oraz popełnianych na szkodę pasażerów, kradzieży pojazdów, ich obrotu i legalizacji oraz okupów za ich zwrot, prowadzenie i organizowanie poszukiwań celowych osób ukrywających się przed wymiarem sprawiedliwości, w szczególności najgroźniejszych przestępców poszukiwanych w kraju, w tym sprawców zabójstw, przestępstw terrorystycznych oraz innych przestępstw dokonanych z użyciem broni

palnej bądź materiałów wybuchowych, analizowanie stanu wyposażenia specjalistycznego służby kryminalnej i sygnalizowanie potrzeb w tym zakresie, zapewnienie właściwego informowania jednostek terenowych o najgroźniejszych zdarzeniach kryminalnych i ich sprawcach poprzez opracowywanie foto-komunikatów, meldunków koordynacyjnych i zapytań, stała współpraca z Biurem Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji oraz innymi uprawnionymi podmiotami w zakresie przestępczości międzynarodowej, realizacja zadań o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym, wymiana informacji o nowych sposobach i metodach przestępczego działania, taktyki prowadzenia czynności operacyjno-wykrywczych, koordynacja działań Policji w zakresie zwalczania przestępczości przeciwko dobrom kultury narodowej, prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym form pracy operacyjnej w zakresie właściwości wydziału;

- 3) **do walki z przestępczością narkotykową**, do którego zadań należą w szczególności: koordynowanie działań jednostek organizacyjnych Policji, ze szczególnym uwzględnieniem ekonomiki wykrywczej i wymiany informacji między tymi jednostkami oraz przez współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji na terenie kraju, udzielanie pomocy jednostkom organizacyjnym Policji przy wykonywaniu czynności wykrywczych na miejscu poważnych zdarzeń przestępczych, a także przez uczestniczenie w planowaniu, organizowaniu i realizowaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w tego typu zdarzeniach, nadzór i koordynacja nad czynnościami operacyjno-rozpoznawczymi i dochodzeniowo-śledczymi prowadzonymi przez komórki właściwe do spraw zwalczania przestępczości narkotykowej jednostek organizacyjnych Policji, opracowywanie analiz i prognoz zagrożenia przestępczością narkotykową oraz ocena poziomu pracy operacyjnej komórek organizacyjnych pionu antynarkotykowego jednostek organizacyjnych Policji, wraz z wnioskami zmierzającymi do jej usprawnienia, stała współpraca z Biurem Międzynarodowej Współpracy Policji Komendy Głównej Policji, a także z innymi podmiotami do takiej współpracy uprawnionymi, opracowywanie nowych technik wykrywczych dotyczących

zwalczania przestępczości narkotykowej, koordynowanie działań jednostek terenowych w zakresie współpracy międzynarodowej, monitoring przestępczości okołonarkotykowej, zbieranie danych o nowych produktach, zbieranie informacji o skali przestępczości narkotykowej oraz zabezpieczonych substancjach psychotropowych, prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym form pracy operacyjnej w zakresie właściwości wydziału;

- 4) **do walki z przestępczością gospodarczą**, do którego zadań należą w szczególności: monitorowanie, analizowanie, prognozowanie i ocenianie zagrożeń przestępczością gospodarczą na terenie kraju oraz opracowywanie i wdrażanie kierunków i sposobów skutecznego rozpoznawania, zapobiegania przestępstwom o charakterze gospodarczym i ich ujawniania, udzielanie wsparcia komórkom zwalczającym przestępczość gospodarczą jednostek organizacyjnych Policji w realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych, nadzorowanie, koordynowanie i wspieranie działań Policji w zakresie prowadzonych czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w sprawach o przestępstwa gospodarcze, prowadzenie krajowej współpracy z organami ścigania oraz wymiarem sprawiedliwości, organami administracji publicznej, organizacjami społecznymi i przedstawicielami innych podmiotów w zakresie przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej, prowadzenie międzynarodowej współpracy z uprawnionymi podmiotami w zakresie realizacji zadań ukierunkowanych na zwalczanie przestępczości gospodarczej, pozyskiwanie i przekazywanie do komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji informacji o popełnianych przestępstwach gospodarczych, udział w procesie legislacyjnym projektów aktów normatywnych, dotyczących przestępczości gospodarczej, opiniowaniu wniosków o udostępnienie dokumentów niejawnych dotyczących przestępczości gospodarczej, udział w spotkaniach krajowych i międzynarodowych grup roboczych, zespołów zadaniowych, punktów kontaktowych, organizacja oraz udział w doskonaleniu zawodowym policjantów w zakresie właściwości wydziału, udział w konferencjach, szkoleniach, seminariach i warsztatach szkoleniowych upowszechniających wiedzę z zakresu przeciwdziałania

nia i zwalczania przestępczości gospodarczej, prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym form pracy operacyjnej;

- 5) **do walki z korupcją**, do którego zadań należą w szczególności: identyfikowanie i monitorowanie obszarów zagrożonych korupcją w celu ujawnienia przyczyn i uwarunkowań występowania zjawisk korupcyjnych, dokonywanie oceny stanu zagrożenia przestępczością korupcyjną oraz wskazywanie kierunków jej zwalczania, inspirowanie, koordynowanie oraz nadzorowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych i dochodzeniowo-śledczych w zakresie rozpoznawania i ujawniania najpoważniejszych przestępstw korupcyjnych oraz ścigania ich sprawców, udzielanie bezpośredniej pomocy komórkom organizacyjnym Policji właściwym do zwalczania korupcji w realizacji szczególnie skomplikowanych przedsięwzięć w zakresie zwalczania przestępczości korupcyjnej, współpraca z organizacjami rządowymi i pozarządowymi w zakresie profilaktyki przestępczości korupcyjnej oraz zasad i sposobów jej zwalczania, udział w opiniowaniu wniosków o udostępnienie dokumentów niejawnych dotyczących przestępczości korupcyjnej do postępowań karnych, działania prewencyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki antykorupcyjnej, organizacja oraz udział w doskonaleniu zawodowym policjantów w zakresie właściwości wydziału, prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym form pracy operacyjnej w zakresie właściwości wydziału;
- 6) **do spraw odzyskiwania mienia**, do którego zadań należą w szczególności: sprawowanie nadzoru nad realizacją przez Policję zadań w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem, współdziałanie z krajowymi podmiotami uprawnionymi do ujawniania, identyfikowania, zabezpieczania i odzyskiwania mienia, prowadzenie współpracy międzynarodowej dotyczącej problematyki ujawniania, identyfikacji, zabezpieczania i odzyskiwania mienia pochodzącego z przestępstwa lub mającego związek z przestępstwem;
- 7) **werbunkowy**, do którego zadań należą w szczególności: zlecanie i koordynowanie przedsięwzięć werbunkowych, nadzór nad realizacją przedsięwzięć werbunkowych i kombinacji operacyjnych realizowanych przez komórki organizacyjne Policji, koordynowanie na

szczeblu centralnym wykorzystywania możliwości operacyjnych osobowych źródeł informacji, pozyskiwanie i prowadzenie oraz obsługa osobowych środków pracy operacyjnej, monitorowanie standardów pozyskiwania i współpracy z osobowymi źródłami informacji, współudział w realizacji działań ukierunkowanych na weryfikację osobowych środków pracy operacyjnej, zlecanie oraz w uzasadnionych przypadkach pozyskiwanie agentów, a także nadzorowanie oraz realizowanie czynności z ich wykorzystywaniem, administrowanie siecią agenturalną, współpraca międzynarodowa w zakresie wykorzystania osobowych źródeł informacji, pozyskiwanie rzeczowych środków pracy operacyjnej oraz ich ewidencjonowanie, opiniowanie planów gospodarowania funduszem operacyjnym w komórkach organizacyjnych komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji, realizujących zadania w zakresie werbunków, organizacja oraz udział w doskonaleniu zawodowym policjantów w zakresie właściwości wydziału;

- 8) **do walki z handlem ludźmi**, do którego zadań należą w szczególności: organizowanie, nadzorowanie, koordynowanie i wspieranie realizacji spraw prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne Policji w zakresie zwalczania przestępstwa handlu ludźmi oraz przestępstw z nim związanych, nadzorowanie, koordynowanie i wspieranie realizacji spraw prowadzonych przez jednostki i komórki organizacyjne Policji związanych ze zwalczaniem pedofilii i pornografii dziecięcej;
- 9) **poszukiwań i identyfikacji osób**, do którego zadań należą w szczególności: koordynowanie i udzielanie wsparcia jednostkom organizacyjnym Policji w zakresie prowadzenia czynności poszukiwawczych wobec osób zaginionych oraz identyfikacji NN osób i NN zwłok, analizowanie skuteczności prowadzonych na terenie kraju czynności poszukiwawczych wobec osób zaginionych, jak również wypracowywanie właściwych uregulowań prawnych, procedur, dobrych praktyk i ogólnych wytycznych, mających na celu poprawę skuteczności prowadzonych działań poszukiwawczych, zapewnienie funkcjonowania Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych oraz obsługi Mobilnego Centrum Wsparcia Poszukiwań, obsługa ogólnokrajowego systemu *Child Alert*, współpraca z organami administracji rządowej, proku-

raturą, sądami oraz instytucjami pozarządowymi w zakresie opracowywania i wdrażania rozwiązań prawnych i organizacyjnych dotyczących problematyki poszukiwań osób zaginionych, opracowywanie i wdrażanie projektów teleinformatycznych mających na celu uzyskiwanie informacji dotyczących osób poszukiwanych;

- 10) **analizy kryminalnej**, do którego zadań należą w szczególności: inicjowanie i sporządzanie analiz kryminalnych, zleczanych przez jednostki organizacyjne Policji i inne uprawnione podmioty, wspieranie komórek organizacyjnych Policji właściwych w sprawach analizy kryminalnej, w realizacji analiz kryminalnych, identyfikowanie, na podstawie prowadzonych analiz, czynników sprzyjających występowaniu przestępczości oraz metod jej zapobiegania, administrowanie Systemem Informacji Operacyjnych (SIO), współpraca z właściwymi podmiotami w zakresie zmian technicznych w funkcjonowaniu przedmiotowego systemu (SIO) oraz inicjowanie i udział w przygotowywaniu studiów wykonalności, założeń oraz koncepcji rozwiązań teleinformatycznych planowanych do wdrożenia, realizacja obsługi informacyjnej na rzecz uprawnionych podmiotów w zakresie danych przetwarzanych w Systemie Meldunku Informacyjnego (SMI), wprowadzanie do SMI informacji uzyskiwanych przez policjantów z komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji, w tym uzyskanych w ramach współpracy międzynarodowej;
- 11) **obsługi informacyjnej**, do którego zadań należą w szczególności: administrowanie informacjami, w tym danymi osobowymi w zbiorach w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (KSIP), administrowanie wspólnymi dla KSIP i Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (KCIK) katalogami systemowymi, koordynowanie zainteresowań przedmiotowo-podmiotowych w zakresie informacji zawartych w KSIP, pomiędzy jednostkami i komórkami organizacyjnymi Policji oraz podmiotami uprawnionymi, opracowywanie w Systemie Analitycznym „dedykowanych raportów” oraz złożonych kryteriów „typowań” dla jednostek organizacyjnych Policji i komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji, obsługa informacyjna uprawnionych podmiotów w trybie kontroli i nadzoru dostępu do zbiorów KSIP, obsługa informacyjna realizowana na rzecz podmiotów policyjnych

i pozapolicyjnych w zakresie danych KSIP, inicjowanie oraz udział w przygotowywaniu studiów wykonalności, założeń oraz koncepcji rozwiązań teleinformatycznych planowanych do wdrożenia w ramach KSIP oraz współdziałanie w ich wdrażaniu, obsługa raportów statystycznych generowanych w Systemie Analitycznym na podstawie danych KSIP, monitorowanie na szczeblu centralnym wykorzystywania możliwości operacyjnych osobowych źródeł informacji, realizowanie przedsięwzięć w ramach konsultacji wizowych, wynikających z przepisów ustawy o cudzoziemcach, realizowanie przedsięwzięć w ramach obowiązku informacyjnego, wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1187);

- 12) **administrowania danych w Systemie informacyjnym Schengen (SIS) i Wizowym Systemie Informacyjnym (VIS)**, do którego zadań należą w szczególności: administrowanie, w imieniu centralnego organu technicznego Krajowego Systemu Informatycznego (KSI), danymi wykorzystywanymi poprzez KSI, obsługa zapytań o dane SIS organów samorządowych właściwych w sprawach rejestracji pojazdów, dokonywanie, modyfikowanie i usuwanie, na wniosek jednostek organizacyjnych Policji lub komórek organizacyjnych KGP, wpisów danych osób lub przedmiotów do SIS na potrzeby niejawnego nadzorowania lub kontroli, w celu ścigania przestępstw oraz zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego, rozpatrywanie wniosków osób o udostępnienie informacji dotyczących przetwarzania ich danych osobowych poprzez KSI, składanych na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz współdziałanie w tym zakresie z organami uprawnionymi oraz komórką organizacyjną KGP realizującą zadania biura SIRENE, realizacja zadań centralnego punktu dostępu dla sądów, prokuratury i Policji, w zakresie udzielania informacji o danych Wizowego Systemu Informacyjnego (VIS);
- 13) **krajowe centrum informacji kryminalnych**, do którego zadań należą w szczególności: administrowanie danymi gromadzonymi w bazach danych KCIK, realizowanie zleceń o uzupełnienie informacji w ramach obsługi zapytań kierowanych do Szefa KCIK, rozpatrywanie wniosków osób o udostępnienie informacji dotyczących przetwarzania ich danych osobowych w bazach danych KCIK, składanych na

podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz współdziałanie w tym zakresie z podmiotami uprawnionymi;

- 14) **systemów techniki operacyjnej**, do którego zadań należą w szczególności: administrowanie eksploatowanymi systemami kontroli operacyjnej, monitorowanie funkcjonujących oraz wdrażanie nowych, ogólnokrajowych systemów usprawniających kontrolę operacyjną, lokalizację terminali i pozyskiwanie informacji w sieciach telekomunikacyjnych oraz teleinformatycznych, zapewnienie serwisu oraz rozwoju ogólnokrajowych systemów kontroli operacyjnej, współpraca z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w zakresie technicznego i organizacyjnego funkcjonowania ustaleń telekomunikacyjnych i centralnych systemów kontroli operacyjnej, inicjowanie i prowadzenie szkoleń związanych z centralnymi systemami kontroli operacyjnej dla policjantów i współpracujących podmiotów zewnętrznych;
- 15) **techniki specjalnej i realizacji**, do którego zadań należą w szczególności: pozyskiwanie, adaptacja i wdrażanie sprzętu techniki specjalnej wspomagającego czynności operacyjno-rozpoznawcze, udzielanie wsparcia komórkom i jednostkom organizacyjnym Policji, przy budowie, obsłudze i modernizacji wyposażenia pojazdów oraz urządzeń techniki operacyjnej, wspomaganie jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz podmiotów pozapolicyjnych w zakresie stosowania środków techniki operacyjnej, projektowanie i wykonywanie prototypów urządzeń techniki operacyjnej;
- 16) **techniki operacyjnej**, do którego zadań należą w szczególności: monitorowanie i koordynowanie działań obserwacyjnych o zasięgu krajowym i międzynarodowym oraz współdziałanie z właściwymi podmiotami w ramach obserwacji transgranicznej, monitorowanie i koordynowanie stosowania kontroli operacyjnej przez uprawnione komórki organizacyjne Policji oraz realizowanie obowiązków sprawozdawczych w tym zakresie, administrowanie Systemem Informacji Operacyjnych (SIO), w części dotyczącej Centralnej Bazy Informacji z Ustaleń (CBIU), realizacja obsługi informacyjnej w zakresie danych przetwarzanych w CBIU, opiniowanie planów gospodarowania funduszem operacyjnym w komórkach organizacyjnych komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji, realizujących zadania w zakre-

sie techniki operacyjnej, udział w tworzeniu i doskonaleniu systemu maskowania wykorzystywanego przez komórki techniki operacyjnej jednostek organizacyjnych Policji;

- 17) **do walki z cyberprzestępczością**, do którego zadań należą w szczególności: inicjowanie i koordynowanie działań Policji w zakresie identyfikowania głównych zagrożeń przestępstwami popełnianymi w sieci internet, a także określanie metod i form ich zwalczania, w tym współdziałanie jednostek Policji z organami i podmiotami pozapolicyjnymi w celu ich skutecznego zwalczania, współpraca na szczeblu krajowym i międzynarodowym z instytucjami państwowymi oraz sektorem prywatno-publicznym w zakresie pozyskiwania informacji o metodach i formach przestępstw popełnianych w cyberprzestrzeni, w tym pozyskiwanie osobowych źródeł informacji i współpraca z nimi, opracowywanie rodzaju współpracy z podmiotami sektorów publicznych, prywatnych i akademickich oraz ustalanie kanałów i sposobu gromadzenia i wymiany informacji o przestępstwach oraz zabezpieczenia dowodów cyberprzestępstw, opracowanie koncepcji wykorzystania kwalifikowanych środków pracy operacyjnej do ofensywnego rozpoznawania i zwalczania przestępstw związanych z siecią internet oraz prowadzenie form pracy operacyjnej, prowadzenie wieloźródłowych konsultacji technicznych i współpracy z podmiotami krajowymi i zagranicznymi zmierzających do rozpoznawania i implementowania nowoczesnych rozwiązań w walce z przestępczością popełnianą w świecie wirtualnym, wdrażanie i utrzymywanie dedykowanych systemów teleinformatycznych realizujących zadania, takie jak: monitorowanie sieci internet pod kątem wykrywania przestępstw, nielegalnych treści, wykrywanie użytkowników korzystających z sieci anonimowych, zapewnienie zdalnego dostępu do dedykowanych systemów komórkom powołanych w ramach komend wojewódzkich (Stołecznej) Policji, opiniowanie i opracowywanie propozycji zmian legislacyjnych w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego, organizowanie oraz udział w doskonaleniu zawodowym policjantów w zakresie właściwości wydziału, prowadzenie czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym form pracy operacyjnej w zakresie właściwości wydziału.

Poszczególne wydziały nadzorują i wspierają odpowiednie komórki w jednostkach wojewódzkich i powiatowych celem realizacji założonych zadań i celów.

Do komórek służby kryminalnej należy także laboratorium kryminalistyczne. Do zadań szczególnych laboratorium kryminalistycznego należy: utrzymanie, prowadzenie i rozwój wykrywczych baz danych, w tym obsługa międzynarodowej wymiany danych DNA oraz danych daktyloskopijnych, wykonywanie ekspertyz kryminalistycznych o szczególnie wysokim stopniu skomplikowania, wymagających unikatowej aparatury badawczej, szczególnej wiedzy i umiejętności, lub mających charakter odwoławczy, na potrzeby postępowań prowadzonych przez jednostki Policji, wspieranie procesu doskonalenia zawodowego kandydatów na ekspertów i techników kryminalistyki, nadawanie policjantom i pracownikom Policji uprawnień do samodzielnego opracowywania ekspertyz kryminalistycznych i wydawania opinii w policyjnych laboratoriach kryminalistycznych oraz weryfikowanie tych uprawnień, określanie standardów jakości pracy policyjnych laboratoriów kryminalistycznych oraz ich wspieranie we wdrażaniu systemu zarządzania jakością, a także monitorowanie efektów wprowadzanych rozwiązań, wykonywanie zadań krajowych punktów kontaktowych do spraw wymiany danych o profilach DNA oraz dostępu do danych referencyjnych ze zautomatyzowanych systemów identyfikacji daktyloskopijnej, realizowanie zadań służby wspomagającej przez zapewnienie pomocy prawnej Dyrektorowi Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji, wykonywanie zadań w zakresie spraw osobowych policjantów i pracowników Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji. Zakres działania Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego Policji jako instytutu badawczego określają przepisy o instytutach badawczych.

2. Nowela z dnia 26 czerwca 2014 r. wprowadziła służbę śledczą jako jedną z ustawowych rodzajów służb w Policji. Zmiana ta spowodowała, że CBŚP funkcjonuje obecnie jako odrębna jednostka organizacyjna wypełniająca zadania na obszarze całego kraju w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej. Powyższa zmiana była podyktowana koniecznością zdecentralizowania uprawnień operacyjnych i procesowych, które pozwalają na skuteczną

realizację zadań związanych ze zwalczaniem przestępczości zorganizowanej oraz na globalną realizację programów związanych z ochroną świadka koronnego.

3. W służbie prewencyjnej Policji oraz służbie Lotnictwo Policji komórki noszą nazwy: prewencji, prewencji kryminalnej, profilaktyki społecznej, współpracy z samorządami, wykroczeń, wywiadowcza, patrolowa, interwencyjna lub patrolowo-interwencyjna, sztab Policji, stanowisko kierowania, zintegrowane stanowisko kierowania, dyżurnych, organizacji służby, zarządzania kryzysowego, spraw obronnych, operacyjna, operacji policyjnych, negocjacji policyjnych, antyterrorystyczna, minersko-pirotechniczna, prac podwodnych, zabezpieczenia lotniska, ruchu drogowego, kontroli ruchu drogowego, obsługi zdarzeń drogowych, przestępstw w ruchu drogowym, zabezpieczenia autostrad, dzielnicowych, konwojowa, policji sądowej, ochronna, nieletnich i patologii, policyjna izba dziecka, przewodników psów służbowych, prewencji na wodach i terenach przywodnych, lotnictwa Policji, pilotów, techniczna, obsługi technicznej, konna, postępowań w sprawach cudzoziemców, pomieszczenie dla osób zatrzymanych, postępowań administracyjnych, pozwoleń na broń, ochrony osób i mienia, specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych, ochrony placówek dyplomatycznych, prasowo-informacyjna.

Nadzór nad wykonywaniem zadań i celów służby prewencyjnej sprawuje Biuro Prewencji i Ruchu Drogowego KGP, które realizuje zadania związane z tworzeniem warunków do sprawnego i skutecznego przeciwdziałania przestępczości, wykroczeniom i zjawiskom patologii społecznej oraz organizowaniem i wdrażaniem systemowych rozwiązań, mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym w ruchu drogowym.

Do zadań Biura Prewencji i Ruchu Drogowego należą w szczególności: opracowywanie standardów zorganizowania i funkcjonowania służby prewencyjnej w zakresie wykonywania zadań patrolowych i interwencyjnych, inicjowanie i wdrażanie systemowych działań policyjnych w zakresie zapobiegania przestępstwom i wykroczeniom, w tym czynom karalnym popełnianym przez nieletnich oraz zjawiskom patologii społecznej, inicjowanie oraz wdrażanie i promocja przedsięwzięć policyjnych w zakresie

profilaktyki na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego, monitorowanie stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez bieżące analizowanie informacji na temat wypadków i kolizji drogowych oraz osób naruszających przepisy prawa o ruchu drogowym, w tym ich gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie podmiotom współpracującym z Policją na rzecz poprawy bezpieczeństwa, w tym zakresie koordynowanie realizacji zadań przez komendantów wojewódzkich (Stołecznego) Policji w ramach sprawowanego przez wojewodów nadzoru nad działalnością straży gminnych (miejskich), opracowywanie standardów działań Policji w zakresie prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia oraz stosowania kar i środków oddziaływania wychowawczego, uzgadnianie programów ochrony przewoźników lotniczych i instytucji zapewniającej służby ruchu lotniczego przed aktami bezprawnej ingerencji, wykonywanie zadań związanych z przekazywaniem osób pozbawionych wolności w ramach umów międzynarodowych, opracowywanie standardów funkcjonowania komórek konwojowych i policji sądowej oraz wykonywania zadań związanych z pełnieniem służby w policyjnych izbach dziecka, policyjnych pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzanych w celu wytrzeźwienia, pokojach przejściowych i tymczasowych pomieszczeniach przejściowych, uczestniczenie w przygotowywaniu przedsięwzięć zmierzających do przeciwdziałania nielegalnej migracji, sprawowanie nadzoru nad specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi oraz opracowywanie standardów i realizowanie zadań wynikających z przepisów dotyczących ochrony osób i mienia oraz usług detektywistycznych, opracowywanie standardów działań Policji oraz realizowanie zadań w zakresie sprawowania nadzoru nad posiadaniem i przechowywaniem broni i amunicji przez osoby i podmioty posiadające pozwolenie na broń oraz nad obrotem i przemieszczaniem broni i amunicji przez granice państw, uznawanie kwalifikacji nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej do wykonywania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zawodów regulowanych – detektywa i pracownika ochrony, prowadzenie postępowań i innych czynności jako organ wyższego stopnia, związanych z pozwoleniami na broń, licencjami pracowników ochrony osób i mienia oraz detektywa, z wydawaniem opinii o przedsiębiorcach w sprawach z zakresu usług ochrony osób i mienia,

nabywania i przechowywania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz wykonywania działalności w zakresie wytwarzania materiałów wybuchowych, broni i amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym i obrotu nimi.

4. W zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym w Policji komórki noszą nazwy: inspektorat, kadry i szkolenie, prezydyalny, finansów, zaopatrzenie, transport, zamówienia publiczne, łączność, ochrona informacji niejawnych, kancelaria tajna, koordynowanie i nadzorowanie działalności inwestycyjno-remontowej oraz gospodarowania nieruchomościami będącymi w posiadaniu Policji. W powyższym zakresie organizacyjnym służba wspomagająca działalność Policji określa standardy i normy sprzętu oraz wyposażenia użytkowanego przez Policję, a także określa zasady jego przyznawania i użytkowania, jak również zapewnia obsługę logistyczną służby Lotnictwo Policji, przygotowuje tryb zadań inwestycyjnych i remontowych KGP oraz sprawuje nadzór inwestorski nad ich realizacją, a także gospodaruje nieruchomościami, zapewnia KGP obsługę materiałową, techniczną, administracyjną i transportową, gospodaruje zasobami mieszkaniowymi KGP, w tym prowadzi sprawy mieszkaniowe policjantów, pracowników, emerytów i rencistów KGP oraz emerytów i rencistów, dla których ostatnim miejscem pełnienia służby był urząd obsługujący ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a także wykonuje zadania wynikające z przepisów o ochronie przeciwpożarowej w KGP oraz gospodaruje sprzętem ochrony przeciwpożarowej, jak również koordynuje działania z tego zakresu w jednostkach organizacyjnych Policji i podmiotach nadzorowanych przez Komendanta Głównego Policji, realizuje przedsięwzięcia związane z przygotowaniami obronnymi Policji.

5. Policja sądowa, której szczegółowy zakres zadań określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 sierpnia 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu zadań i zasad organizacji policji sądowej (Dz. U. Nr 155, poz. 1093), wskazuje na przedmiotowe zadania, takie jak: ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w budynkach sądów oraz prokuratur, ochrona życia i zdrowia sędziów, prokuratorów oraz innych osób, w związku z wykonywaniem przez nich czynności wynikających z realizacji zadań wymiaru sprawiedliwości, wykonywanie

czynności procesowych zleczanych przez sąd lub prokuratora, wykonywanie zarządzeń porządkowych sądu, wydawanych w celu uniemożliwienia zachowania zakłócającego porządek rozprawy lub godzącego w powagę sądu, konwojowanie i doprowadzanie osób na polecenie sądu, prokuratora i właściwego komendanta Policji, ochrona pomieszczeń dla osób konwojowanych lub doprowadzonych do czynności procesowych, usytuowanych w sądach i prokuraturach, w celu uniemożliwienia samowolnego oddalenia się osób tam umieszczonych, bezprawnego wtargnięcia osób postronnych oraz zapobieżenia innym zdarzeniom niebezpiecznym w skutkach dla bezpieczeństwa i porządku publicznego albo zagrażającym uszkodzeniem lub utratą chronionego mienia. Policja sądowa jest usytuowana w strukturze organizacyjnej komend wojewódzkich Policji i Komendzie Stołecznej Policji. Komórki organizacyjne policji sądowej mogą być tworzone dla kilku sądów lub prokuratur, jeżeli jest to uzasadnione ich usytuowaniem i potrzebą zapewnienia efektywności działania. Policja sądowa przy wykonywaniu zadań współdziała z: pracownikami sądów i prokuratur, Służbą Więzienną, specjalistycznymi uzbrojonymi formacjami ochronnymi realizującymi fizyczną i techniczną ochronę budynków, w których mieszczą się sądy i prokuratury.

6. W skład Policji wchodzi również Wyższa Szkoła Policji, która jest publiczną szkołą wyższą, uczelnią służb państwowych w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 572 z późn. zm.), nadzorowaną przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz jednostką organizacyjną Policji w rozumieniu ustawy o Policji. Do zadań wynikających ze Statutu Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie należą w szczególności: kształcenie studentów w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej, wychowywanie studentów w poczuciu odpowiedzialności za państwo polskie, za umacnianie zasad demokracji i poszanowanie praw człowieka, prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz świadczenie usług badawczych, kształcenie i promowanie kadr naukowych, upowszechnianie i pomnażanie osiągnięć nauki, kultury narodowej i techniki, w tym poprzez gromadzenie i udostępnianie zbiorów bibliotecznych oraz informacyjnych, prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności

ści niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie, stwarzanie warunków do rozwoju kultury fizycznej studentów, działanie na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych, stwarzanie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i w badaniach naukowych, prowadzenie polityki w ramach programów wymiany naukowej, prowadzenie działalności wydawniczej i poligraficznej na potrzeby działalności dydaktycznej, naukowej i badawczej Uczelni oraz w celu realizacji zadań Uczelni jako jednostki organizacyjnej Policji, monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynków pracy, w szczególności po trzech i pięciu latach od dnia ukończenia studiów. Zadania uczelni jako jednostki organizacyjnej Policji określa Komendant Główny Policji. Misją uczelni jest odkrywanie i przekazywanie prawdy z zakresu nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie i porządku publicznym poprzez prowadzenie badań, kształcenie kadr naukowych, studentów, słuchaczy, uczestników kursów i szkoleń oraz jej upowszechnianie, a także szkoleń zawodowych dla policjantów, od których ukończenia uzależnione jest nabycie kwalifikacji zawodowych podstawowych lub wyższych, jak również doskonalenia zawodowego dla policjantów jednostek Policji, policjantów i pracowników szkoły, szkoleń dla pracowników jednostek Policji, egzaminów na pierwszy stopień w korpusie oficerów młodszych Policji, etapów postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów do służby w Policji określonych w odrębnych przepisach, udział w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek, opracowywanie projektów programów szkolenia i programów nauczania, opracowywanie testów wiedzy na potrzeby postępowania kwalifikacyjnego do służby w Policji, opracowywanie pakietów egzaminacyjnych na potrzeby egzaminów oficerskich i egzaminów końcowych realizowanych przez szkołę kursów specjalistycznych, doskonalenie metodyczne kadry dydaktycznej szkół policyjnych i ośrodków szkolenia Policji, koordynowanie prac związanych z opracowywaniem procedur funkcjonowania i efektywnym wykorzystaniem Systemu Elektronicznego Wspomagania Nauczania w Policji, prowadzenie pomiaru efektywności szkolenia i doskonalenia zawodowego w Policji, wypraco-

wywanie procedur i narzędzi służących usprawnianiu systemu szkolenia i doskonalenia zawodowego, opracowywanie i doskonalenie narzędzi wykorzystywanych przy monitorowaniu procesu szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz do identyfikowania potrzeb szkoleniowych w aspekcie osobowym i merytorycznym, udzielanie, na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji, wsparcia jednostkom Policji w realizowaniu ustawowych zadań Policji, współpraca z jednostkami Policji, innymi służbami państwowymi, krajowymi uczelniami, instytucjami oraz organizacjami naukowymi i oświatowymi, a także organami administracji publicznej w zakresie działalności naukowej i dydaktycznej, analizowanie systemów kształcenia krajowych i zagranicznych formacji bezpieczeństwa i porządku publicznego w celu doskonalenia systemu szkolnictwa policyjnego, współdziałanie z zagranicznymi szkołami policyjnymi w zakresie wymiany doświadczeń w działalności dydaktycznej i wychowawczej, opracowywanie analiz i sprawozdań z obszaru działalności szkoleniowej Policji w zakresie realizowanych zadań, realizowanie zadań służby wspomagającej przez: zapewnienie pomocy prawnej Komendantowi – Rektorowi, wykonywanie zadań w zakresie spraw osobowych policjantów i pracowników szkoły, wykonywanie działań z obszarów opieki psychologicznej i psychoedukacji oraz psychologii zarządzania zasobami ludzkimi wobec policjantów i pracowników podległych Komendantowi – Rektorowi oraz słuchaczy, a także z zakresu psychologii policyjnej stosowanej, prowadzenie działalności wydawniczej na potrzeby procesu dydaktycznego szkoły oraz jednostek Policji, realizacja zadań w zakresie gospodarki finansowej szkoły w ramach dotacji z budżetu państwa i przychodów własnych oraz wykonywanie związanych z tym czynności wynikających z przepisów o rachunkowości i innych przepisów prawa finansowego, kontrolowanie prawidłowości prowadzenia działalności finansowo-gospodarczej i gospodarowania mieniem w komórkach szkoły, zapewnianie niezbędnego zaopatrzenia logistycznego i technicznego, prowadzenie działalności inwestycyjnej i remontowej oraz gospodarki żywnościowej, mieszkaniowej, transportowej i kwatermistrzowskiej, a także w zakresie spraw socjalnych, organizowanie, eksploatowanie i techniczne utrzymywanie systemów łączności i informatyki wykorzystywanych w szkole oraz ich modernizowanie we współpracy z właściwą komórką KGP,

informowanie opinii publicznej, za pośrednictwem środków masowego przekazu, o zamierzeniach i działaniach szkoły, podejmowanie działań związanych z kreowaniem pozytywnego wizerunku Policji w relacjach z otoczeniem wewnętrznym i zewnętrznym, gromadzenie, opracowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie zasobów archiwalnych szkoły, zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów, wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy, przyjmowanie, rozpatrywanie oraz załatwianie skarg i wniosków.

7. Do zakresu działań szkół policyjnych, które mają swoje siedziby w Słupsku, Pile, Katowicach i Legionowie (która nosi nazwę Centrum Szkolenia Policji), należą: planowanie, organizowanie i realizowanie procesu kształcenia policjantów odbywających szkolenie zawodowe podstawowe lub doskonalenie centralne, przeprowadzanie etapów postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do osób ubiegających się o przyjęcie do służby w Policji określonych w odrębnych przepisach, opracowywanie materiałów szkoleniowych i pomocy dydaktycznych, uczestniczenie w opracowywaniu programów szkolenia zawodowego i programów nauczania, współpraca z jednostkami organizacyjnymi Policji, samorządem terytorialnym i innymi podmiotami zgodnie z właściwością merytoryczną komórki, opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie ich właściwości rzeczowej, wykonywanie zadań szkoleniowych w ramach doskonalenia zawodowego policjantów i pracowników szkoły, szkoleń zawodowych dla policjantów, a także szkoleń dla policjantów i pracowników szkoły, szkoleń dla pracowników jednostek Policji, udział w pracach zespołów programowych opracowujących projekty programów szkolenia i programów nauczania oraz w doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek, opracowywanie propozycji zadań testowych do pakietów egzaminacyjnych tworzonych na potrzeby szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów, udzielanie, na polecenie lub za zgodą Komendanta Głównego Policji, wsparcia jednostkom Policji w realizowaniu ustawowych zadań Policji, współpraca z jednostkami Policji, innymi służbami państwowymi, krajowymi uczelniami, instytucjami oraz organizacjami

naukowymi i oświatowymi, a także organami administracji publicznej w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji zadań, współdziałanie z zagranicznymi szkołami policyjnymi w zakresie wymiany doświadczeń w działalności dydaktycznej i wychowawczej, realizowanie służby wspomagającej przez zapewnienie pomocy prawnej komendantowi szkoły policyjnej, wykonywanie zadań w zakresie spraw osobowych policjantów i pracowników szkoły, wykonywanie działań z obszarów opieki psychologicznej i psychoedukacji oraz psychologii zarządzania zasobami ludzkimi wobec policjantów i pracowników podległych komendantowi szkoły policyjnej oraz słuchaczy, a także z zakresu psychologii policyjnej stosowanej, prowadzenie działalności wydawniczej na potrzeby procesu dydaktycznego szkoły oraz jednostek Policji.

8. Do zakresu działania ośrodka szkolenia Policji należą organizowanie i prowadzenie: szkoleń zawodowych dla policjantów, od których ukończenia jest uzależnione nabycie kwalifikacji zawodowych podstawowych, doskonalenia zawodowego dla policjantów i pracowników ośrodka, szkoleń dla pracowników instytucji nadzorowanych przez Policję, w przypadkach określonych przez Komendanta Głównego Policji lub właściwego komendanta wojewódzkiego Policji, udział w pracach zespołów programowych opracowujących projekty programów szkolenia i programów nauczania, doskonaleniu zawodowym organizowanym i prowadzonym wspólnie przez kilka jednostek Policji lub komórek tych jednostek oraz dla policjantów województwa, w którym ośrodek ma siedzibę, opracowywanie propozycji zadań testowych do pakietów egzaminacyjnych tworzonych na potrzeby szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów, współpraca z jednostkami szkoleniowymi Policji oraz instytucjami i placówkami dydaktycznymi województwa w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji zadań, wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz medycyny pracy, zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie informacji niejawnych, o ochronie danych osobowych oraz obowiązujących w tym zakresie standardów.

9. W skład Policji wchodzi również oddziały prewencji, które zostały utworzone decyzją nr 809 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie utworzenia oddziałów prewencji Policji

i samodzielnych pododdziałów prewencji Policji (Dz. Urz. KGP Nr 21, poz. 158 z późn. zm.). Na mocy tej decyzji Komendant Główny utworzył oddziały prewencji Policji w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie, we Wrocławiu oraz samodzielne pododdziały prewencji Policji w Bielsku-Białej, Częstochowie, Kielcach, Legnicy, Lublinie, Opolu, Płocku, Radomiu i Zielonej Górze. Do ich zadań szczególnych należą: wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem operacji policyjnych w sytuacjach zagrożenia, bezpieczeństwa i porządku publicznego, udział w działaniach pościgowo-blokadowych za niebezpiecznym przestępcą, ochrona porządku publicznego w czasie konstytucyjnie określonych stanów nadzwyczajnych, katastrof naturalnych i awarii technicznych, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas pobytu przedstawicieli obcych państw, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego podczas legalnych zgromadzeń publicznych oraz w czasie imprez masowych i protestów społecznych, przywracanie porządku publicznego w przypadkach zbiorowego naruszenia prawa, wspieranie jednostek Policji w działaniach patrolowych oraz patrolowo-interwencyjnych. Oddziały prewencji Policji i samodzielne pododdziały prewencji Policji stanowią odwód centralny Komendanta Głównego Policji.

10. Instytutem badawczym jest państwowa jednostka organizacyjna, wyodrębniona pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomicznym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce. Ustawa w swojej dyspozycji wskazuje, że instytut badawczy nabywa osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego i ma prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą instytutu w otoku. Do podstawowej działalności instytutu należą: prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych, przystosowywanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do potrzeb praktyki, wdrażanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych. Ustawodawca umożliwia także instytutom badawczym w związku z prowadzoną działalnością upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych, wykonywanie badań i analiz oraz opracowywanie opinii i ekspertyz w zakresie prowadzonych badań i prac rozwo-

jowych, jak również opracowywanie ocen dotyczących stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin nauki i techniki oraz sektorów gospodarki, które wykorzystują wyniki badań naukowych i prac rozwojowych, a także w zakresie wykorzystywania w kraju osiągnięć światowej nauki i techniki, prowadzenie działalności normalizacyjnej, certyfikacyjnej i aprobowanej, prowadzenie i rozwijanie baz danych związanych z przedmiotem działania instytutu, prowadzenie działalności w zakresie informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, wynalazczości oraz ochrony własności przemysłowej i intelektualnej, a także wspierającej innowacyjność przedsiębiorstw, wytwarzanie w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi aparatury, urządzeń, materiałów i innych wyrobów oraz prowadzenie walidacji metod badawczych, pomiarowych oraz kalibracji aparatury, prowadzenie działalności wydawniczej związanej z prowadzonymi badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi. Ustawodawca poza wskazanymi zadaniami i możliwościami może również prowadzić studia podyplomowe i doktoranckie, związane z prowadzonymi przez instytut badaniami naukowymi i pracami rozwojowymi, ale tylko jeżeli posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz odpowiednie zaplecze i warunki materialno-techniczne, inne formy kształcenia, w tym szkolenia i kursy doszkalające.

Art. 4a. (uchylony)

Art. 5. [Organy centralne]

1. Centralnym organem administracji rządowej, właściwym w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, jest Komendant Główny Policji, podległy ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

2. Komendant Główny Policji jest przełożonym wszystkich funkcjonariuszy Policji, zwanych dalej „policjantami”.

3. Komendanta Głównego Policji powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

4. Zastępców Komendanta Głównego Policji, w tym I Zastępcę, powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców.

6. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez Komendanta Głównego Policji, minister właściwy do spraw wewnętrznych, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, jednak na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, powierza pełnienie obowiązków Komendanta Głównego Policji jednemu z jego zastępców.

1. Komendant Główny Policji jest centralnym organem administracji rządowej jedynie w sprawach określonych w art. 5 ust. 1 u.p. (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 30 lipca 2009 r., II SA/Wa 630/09, LEX nr 553262), tj. w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. W związku z powyższym, jeżeli w myśl art. 5 ust. 1 *in fine* u.p. Komendant Główny Policji podlega ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, zaś Komendant Główny Policji jest centralnym organem administracji rządowej jedynie w sprawach ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, i z kolei, jeśli według art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.) organami wyższego stopnia w stosunku do organów administracji publicznej innych niż określone w pkt 1 i 2 są odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie, to po wydaniu decyzji w pierwszej instancji przez Komendanta Głównego Policji w sprawach związanych z pełnieniem przez funkcjonariusza służby przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych (art. 127 § 2 k.p.a.), a nie wniosek do Komendanta Głównego Policji o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 k.p.a.) (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2009 r., II SA/Wa 59/09, LEX nr 553260).

2. Aktami wykonawczymi mającymi związek z komentowanym przepisem są: decyzja nr 206 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia monitoringu funkcjonowania komend powiatowych (miejskich, rejonowych) Policji realizowanego przez kierowników komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP poz. 43), decyzja nr 139 Komendanta Głównego Policji z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie trybu obiegu informacji przekazywanych Policji ze zbiorów informacyjnych Służby Więziennej, zgromadzonych w Centralnej Bazie Danych Osób Pozbawionych Wolności – Noe.NET oraz sposobu postępowania policjantów z tymi informacjami (Dz. Urz. KGP poz. 28 z późn. zm.), decyzja nr 102 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 marca 2014 r. w sprawie określenia zadań jednostek i komórek organizacyjnych Policji w zakresie wdrożenia i eksploatacji Systemu Wspomagania Obsługi Policji (Dz. Urz. KGP poz. 22 z późn. zm.), wytyczna nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 17 lutego 2014 r. w sprawie uzgadniania przez policjantów miejsca i czasu kontroli ruchu drogowego z użyciem przenośnych albo zainstalowanych w pojeździe urządzeń rejestrujących, prowadzonej przez strażę gminne (miejskie) na podstawie art. 129b ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, ze zm.) (Dz. Urz. KGP poz. 13), decyzja nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 stycznia 2014 r. w sprawie zaopatrzenia i finansowania komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji, znajdujących się na terenie działania komendantów wojewódzkich Policji, w sprzęt, wyposażenie, materiały i usługi, oraz wykonywanie na ich rzecz robót budowlanych (Dz. Urz. KGP poz. 2), zarządzenie nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji (Dz. Urz. KGP poz. 99 z późn. zm.), wytyczna nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 października 2013 r. w sprawie organizacji systemu stałych dyżurów w jednostkach organizacyjnych Policji (Dz. Urz. KGP poz. 87), decyzja nr 402 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 września 2013 r. w sprawie warunków i sposobów korzystania w Policji z zasobów informacyjnych Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (Dz. Urz. KGP poz. 83 z późn. zm.), decyzja nr 311 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie określenia warunków i sposobów dostępu Policji

do danych Wizowego Systemu Informacyjnego (Dz. Urz. KGP poz. 54 z późn. zm.), decyzja nr 294 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 lipca 2013 r. w sprawie dokonywania wpisów danych osób lub przedmiotów do Systemu Informacyjnego Schengen na potrzeby niejawnego nadzorowania lub kontroli w celu ścigania przestępstw oraz zapobiegania zagrożeniom bezpieczeństwa publicznego (Dz. Urz. KGP poz. 53 z późn. zm.), decyzja nr 147 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 kwietnia 2013 r. w sprawie Centrum Poszukiwań Osób Zaginionych Komendy Głównej Policji (Dz. Urz. KGP poz. 36), decyzja nr 137 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie procedur postępowania w przypadku odnalezienia osoby lub przedmiotu na skutek wglądu do danych SIS (Dz. Urz. KGP poz. 34), wytyczne nr 4 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zaopatrywania jednostek organizacyjnych Policji w sprzęt, materiały i usługi (Dz. Urz. KGP poz. 19 z późn. zm.), decyzja nr 149 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 kwietnia 2012 r. w sprawie ewidencjonowania i przechowywania zarządzeń Komendanta Głównego Policji o protokolarnym, komisyjnym zniszczeniu materiałów uzyskanych podczas stosowania czynności operacyjno-rozpoznawczych, o których mowa w art. 19a ustawy o Policji (Dz. Urz. KGP poz. 18), decyzja nr 117 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie pełnienia służby w dniu wolnym od służby przez dyrektorów biur i kierowników równorzędnych komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, komendantów wojewódzkich Policji i Komendanta Stołecznego Policji oraz ich zastępców (Dz. Urz. KGP poz. 13 z późn. zm.), decyzja nr 406 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ewidencjonowania i przechowywania zarządzeń Komendanta Głównego Policji o protokolarnym, komisyjnym zniszczeniu materiałów uzyskanych w trakcie kontroli operacyjnej (Dz. Urz. KGP poz. 131), wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie wykonywania czynności dochodzeniowo-śledczych przez policjantów (Dz. Urz. KGP poz. 7 z późn. zm.), decyzja nr 11 Komendanta Głównego Policji z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie zniesienia klauzuli tajności na dokumentach wytworzonych w jednostkach organizacyjnych Policji w związku z prowadzeniem w latach 1999–2011

postępowań sprawdzających i kontrolnych postępowań sprawdzających na podstawie ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. Urz. KGP poz. 3), decyzja nr 267 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 sierpnia 2011 r. w sprawie Księgi Pamięci i Tablicy Pamięci (Dz. Urz. KGP Nr 7, poz. 55), wytyczne nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania przy naprawianiu szkód w mieniu, powstałych w wyniku siłowego pokonywania przez policjantów przeszkód utrudniających lub uniemożliwiających przeprowadzenie czynności służbowych (Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 45 z późn. zm.), decyzja nr 774 Komendanta Głównego Policji z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie określenia podziału zadań służbowych policjantów wykonujących czynności w zakresie sporządzania i przekazywania dokumentacji kontroli operacyjnej (Dz. Urz. KGP z 2009 r. Nr 1, poz. 4), decyzja nr 644 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 września 2007 r. w sprawie prowadzenia w Komendzie Głównej Policji zbioru informacji o nazwie „Opiekun” (Dz. Urz. KGP Nr 17, poz. 130), decyzja nr 29 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 stycznia 2006 r. w sprawie realizacji w Komendzie Głównej Policji niektórych zadań związanych z prowadzeniem i kontrolą gospodarki finansowej jednostki (Dz. Urz. KGP Nr 5, poz. 18), decyzja nr 1 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 stycznia 2006 r. w sprawie obowiązku przekazywania informacji o uzasadnionych przypuszczeniach popełnienia przestępstwa przez policjanta lub pracownika Policji oraz o niektórych zdarzeniach z ich udziałem (Dz. Urz. KGP Nr 4, poz. 11 z późn. zm.).

Art. 5a. [Centralne Biuro Śledcze Policji]

1. Centralne Biuro Śledcze Policji, zwane dalej „CBŚP”, jest jednostką organizacyjną Policji służby śledczej realizującą na obszarze całego kraju zadania w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.

2. Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, zwany dalej „Komendantem CBŚP”, jest organem Policji podległym Komendantowi Głównemu Policji, kieruje CBŚP i jest przełożonym policjantów CBŚP.

3. Siedzibą Komendanta CBŚP jest miasto stołeczne Warszawa.

4. Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji.

5. Zastępców Komendanta CBŚP powołuje, spośród oficerów Policji, i odwołuje Komendant Główny Policji na wniosek Komendanta CBŚP.

6. W razie zwolnienia stanowiska Komendanta CBŚP Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków Komendanta CBŚP, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi Policji.

7. W celu realizacji zadań określonych w ust. 1 Komendant CBŚP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji oraz właściwymi organami i instytucjami, w tym innych państw.

Centralne Biuro Śledcze jest jednostką organizacyjną Policji, która została powołana jako służba śledcza nowelą z dnia 26 czerwca 2014 r. Kierowanie tą jednostką powierzono Komendantowi Centralnego Biura Śledczego. Zgodnie z dyspozycją ustawodawcy Komendant Centralnego Biura Śledczego jest organem podległym Komendantowi Głównemu Policji. Jego tryb powoływania/odwoływania jest tożsamy z trybem powoływania/odwoływania komendantów wojewódzkich z wyłączeniem zasięgnięcia opinii wojewody. Komendant Główny Policji posiada uprawnienie do określania organizacji rzeczowego i miejscowego zakresu działania oraz zasad współpracy Centralnego Biura Śledczego z innymi jednostkami organizacyjnymi Policji. Ustawodawca w uzasadnieniu do ustawy ustanawiającej Centralne Biuro Śledcze jednostką organizacyjną wskazał, że konieczność taka wynika z potrzeby usprawnienia podejmowanych działań policyjnych w odniesieniu do członków zorganizowanych grup przestępczych, co wiąże się również ze skutecznością podejmowanych czynności operacyjno-rozpoznawczych, w tym skrócenie okresu reakcji na informację, a także przygotowań podejmowanych operacji specjalnych. Wszystkie ustawowe zadania Centralnego Biura Śledczego, na którego czele stoi Komendant Centralnego Biura Śledczego, mają szybko i skutecznie zakończyć proces wykrywczy rozwijającej się w sposób dynamiczny przestępczości zorganizowanej.

Art. 6. [Organy administracji rządowej na obszarze województwa]

1. Organami administracji rządowej na obszarze województwa w sprawach, o których mowa w art. 5 ust. 1, są:

- 1) wojewoda przy pomocy komendanta wojewódzkiego Policji działającego w jego imieniu albo komendant wojewódzki Policji działający w imieniu własnym w sprawach:
 - a) wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, dochodzeniowo-śledczych i czynności z zakresu ścigania wykroczeń,
 - b) wydawania indywidualnych aktów administracyjnych, jeżeli ustawy tak stanowią;
- 2) komendant powiatowy (miejski) Policji;
- 3) komendant komisariatu Policji.

2. Terytorialny zasięg działania organów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, odpowiada zasadniczemu podziałowi administracyjnemu Państwa, z zastrzeżeniem ust. 3–5.

3. Wyłącza się z terytorialnego zasięgu działania komendanta wojewódzkiego Policji właściwego dla województwa mazowieckiego obszar m.st. Warszawy oraz powiatów: grodziskiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, otwockiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, warszawskiego zachodniego i wołomińskiego.

3a. W miastach będących siedzibą władz miasta na prawach powiatu i powiatu mającego siedzibę władz w tym mieście, można utworzyć komendę miejską Policji wykonującą zadania na obszarze tego miasta i powiatu.

3b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi komendy miejskie Policji, o których mowa w ust. 3a, uwzględniając uwarunkowania administracyjno-geograficzne i demograficzne miasta i powiatu.

4. Komendant Stołeczny Policji wykonuje na obszarze, o którym mowa w ust. 3, zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta wojewódzkiego Policji.

4a. Na obszarze m.st. Warszawy zadania i kompetencje odpowiadające zadaniom i kompetencjom komendanta powiatowego (miejskiego) Policji wykonuje właściwy terytorialnie komendant rejonowy Policji.

4b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, właściwość terytorialną komendantów rejonowych Policji,

tworzy i znosi komendy rejonowe Policji oraz ustala ich nazwy. Właściwość terytorialna komendantów rejonowych Policji obejmuje obszar jednej dzielnicy lub kilku dzielnic.

5. Komenda Stołeczna Policji stanowi aparat pomocniczy Komendanta Stołecznego Policji, wykonujący swoje zadania na obszarze, o którym mowa w ust. 3.

1. Komendy rejonowe Policji są aparatem pomocniczym dla komendantów rejonowych Policji.

2. Zgodnie z dyspozycją § 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie utworzenia komend rejonowych Policji na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 23) na obszarze m.st. Warszawy utworzono komendy rejonowe Policji stanowiące aparat pomocniczy komendantów rejonowych Policji. Właściwość terytorialna komendantów rejonowych Policji kierujących działalnością komend, o których mowa powyżej, obejmuje obszary następujących dzielnic m.st. Warszawy: Komendanta Rejonowego Policji Warszawa I – obszar dzielnicy Śródmieście, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa II – obszar dzielnic: Mokotów, Ursynów i Wilanów, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa III – obszar dzielnic: Ochota, Ursus i Włochy, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa IV – obszar dzielnic: Bemowo i Wola, a w zakresie zadań policji sądowej – obszar m.st. Warszawy, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa V – obszar dzielnic: Bielany i Żoliborz, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa VI – obszar dzielnic: Białołęka, Praga-Północ i Targówek, Komendanta Rejonowego Policji Warszawa VII – obszar dzielnic: Praga-Południe, Rembertów, Wesoła i Wawer. Należy mieć jednak na uwadze fakt, że zespolenie i zwierzchnictwo nie oznaczają jednak organizacyjnego włączenia aparatu pomocniczego komendanta wojewódzkiego do urzędu wojewódzkiego, a komendanta powiatowego – do starostwa powiatowego. Poza umieszczeniem nazwy i zakresu działania komendy wojewódzkiej Policji w statucie urzędu wojewódzkiego określenie zasad organizacji i zakresów działania komend należy do suwerennych decyzji Komendanta Głównego Policji (art. 7 u.p.), co oznacza, że komendy powiatowe Policji należą nadal do urzędów administracji rządowej

(zob. M. Sławiński, *Cywilny zwierzchnik komendanta*, Rzeczpospolita, 8 marca 1999, teza 2).

Art. 6a. [Kompetencje]

1. W postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji.

2. W postępowaniu administracyjnym w sprawach, o których mowa w ust. 1, organami wyższego stopnia są:

- 1) w stosunku do komendanta powiatowego (miejskiego) Policji – komendant wojewódzki Policji;**
- 1a) w stosunku do komendanta rejonowego Policji – Komendant Stołeczny Policji;**
- 2) w stosunku do komendanta wojewódzkiego Policji – Komendant Główny Policji.**

1. Do dyspozycji określonej w komentowanym przepisie nie ma zastosowania kodeks postępowania administracyjnego. Wynika to z faktu, że zgodnie z zakresem obowiązywania kodeksu postępowania administracyjnego przedmiotowa ustawa normuje postępowanie przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej, a także przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwienia spraw należących do właściwości tych organów rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych, w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami w sprawach wydawania zaświadczeń. Natomiast przepisów kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się m.in. do postępowania w sprawach wynikających z nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami państwowymi i innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi, a także w przypadkach podległości

służbowej pracowników organów i jednostek organizacyjnych z zastrzeżeniem, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Jednocześnie ustawodawca w kodeksie postępowania administracyjnego zastrzegł, że m.in. do postępowania w sprawach dotyczących podległości służbowej pracowników organów państwowych i innych państwowych jednostek organizacyjnych stosuje się dział VIII przedmiotowego kodeksu dotyczącego skarg i wniosków. Mając powyższe na względzie, sprawą wynikającą z podległości służbowej jest sprawa indywidualna wiążąca się z przewidzianą w przepisach ustaw szczególnych treścią stosunku służbowego, w szczególności obowiązkiem wykonywania poleceń służbowych przełożonych (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 8 marca 2007 r., I SA/Wa 1190/06, LEX nr 315049).

2. Za wyrażeniem „zadania organu władzy (w tym administracji) publicznej” kryje się najprędzej zakres spraw z dziedziny władzy publicznej, jakie konstytucja lub tzw. ustawodawstwo zwykłe powierzają temu organowi, więc nie tyle jego obowiązki, ile przypisany mu przedmiot działalności. Kompetencjami owego organu będą zaś sposoby wykonywania tych zadań, przybierające zazwyczaj postać określonych uprawnień władczych lub obowiązków określonego postępowania w sytuacjach, w których zadania te podlegają realizacji. W przedstawionym ujęciu pojęciem nadrzędnym są zadania organu władzy publicznej, gdyż bez ich określenia temat „kompetencji” tego organu jest bezprzedmiotowy. Tylko takie rozumienie przedmiotowych wyrażen pozwala sensownie wytłumaczyć normę zawartą np. w art. 6a ust. 1 u.p., ustalającą, że w postępowaniu administracyjnym, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Policji, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej, organem właściwym jest komendant powiatowy (miejski) Policji, a na obszarze m.st. Warszawy – komendant rejonowy Policji (zob. B. Mik, glosa do uchwały SN z dnia 14 listopada 2007 r., BSA-4110-5/07, Prok. i Pr. 2008, nr 6, s. 164, teza 2, LEX 89618/2).

Art. 6b. [Zasady odwoływania i powoływania na szczeblu centralnym]

1. Komendanta wojewódzkiego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody.

2. Komendanta Stołecznego Policji powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw wewnętrznych na wniosek Komendanta Głównego Policji złożony po zasięgnięciu opinii wojewody oraz opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

3. Komendant Główny Policji, na wniosek komendanta wojewódzkiego lub odpowiednio Komendanta Stołecznego Policji, powołuje i odwołuje do trzech zastępców komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji, w tym I zastępcę.

4. Na stanowisko komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji oraz zastępców komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji powołuje się oficerów Policji, z wyjątkiem stanowisk zastępców do spraw służb wspomagających działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym, na które można powołać także osoby niebędące policjantami.

5. W razie zwolnienia stanowiska komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego Policji Komendant Główny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

6. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, na wniosek Komendanta Głównego Policji, może powołać komendanta wojewódzkiego albo Komendanta Stołecznego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

1. Komentowany przepis jednoznacznie wskazuje zasady powoływania i odwoływania komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, Komendanta Głównego Policji oraz określa tryb postępowania w razie zwolnienia ze stanowiska komendanta wojewódzkiego lub Komendanta Stołecznego. W dyspozycji ust. 6 komentowanego przepisu ustawodawca wyraźnie wskazuje, że opinia, o której mowa w ust. 1 i 2, nie jest wiążąca. Wskazuje na to fakt, że brak opinii nie wstrzymuje decyzji powołującej lub odwołującej wymienionych w dyspozycji przedmiotowego przepisu komendantów. Czas oczekiwania na opinię mija po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o opinię.

2. Inny jest charakter powołania/odwołania komendanta Policji określonego w art. 6b i n. u.p. niż powołania/mianowania/odwołania policjanta uregulowanego w art. 32 u.p. Konsekwencją tej różnicy jest też sam akt powołania/odwołania komendanta określonego szczebla Policji, który mimo cech aktu administracyjnego typowym aktem administracyjnym nie jest (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 15 lutego 2007 r., II SA/Wa 2062/06, LEX nr 318183).

Art. 6c. [Zasady powoływania i odwoływania na szczeblu powiatowym]

1. Komendanta powiatowego (miejskiego) Policji powołuje i odwołuje komendant wojewódzki Policji, po zasięgnięciu opinii starosty. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.) nie stosuje się.

2. Komendanta rejonowego Policji powołuje i odwołuje Komendant Stołeczny Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy. Przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym nie stosuje się.

3. Komendant wojewódzki Policji, na wniosek komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta powiatowego (miejskiego) Policji.

4. Komendant Stołeczny Policji, na wniosek komendanta rejonowego Policji, powołuje i odwołuje I zastępcę i pozostałych zastępców komendanta rejonowego Policji.

5. Na stanowisko komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji oraz zastępcy komendanta powiatowego (miejskiego) i komendanta rejonowego Policji powołuje się oficerów Policji.

6. W razie zwolnienia stanowiska komendanta powiatowego (miejskiego) Policji komendant wojewódzki Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta powiatowego (miejskiego) Policji, na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

7. W razie zwolnienia stanowiska komendanta rejonowego Policji Komendant Stołeczny Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta rejonowego Policji, na

okres nie dłuższy niż 6 miesięcy, jednemu z jego zastępców lub wyznaczonemu oficerowi.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, komendant wojewódzki albo Komendant Stołeczny Policji może powołać odpowiednio komendanta powiatowego (miejskiego) albo komendanta rejonowego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.

1. Komentowany przepis wskazuje na tryb powoływania i odwoływania komendantów na szczeblu powiatowym. Podobnie jak w art. 6b u.p. można wyprowadzić wniosek, że opinia starosty w przypadku powoływania lub odwoływania komendanta powiatowego (miejskiego) czy w przypadku powoływania komendanta rejonowego Policji, gdzie ustawodawca wskazuje na opinię Prezydenta m.st. Warszawy, nie jest wiążąca, o czym świadczy ust. 8 przedmiotowego przepisu. Komendant wojewódzki albo Komendant Stołeczny Policji może powołać odpowiednio komendanta powiatowego (miejskiego) albo komendanta rejonowego Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii. Zwierzchnictwo wojewody i starosty nad odpowiednimi komendantami Policji nie jest zwierzchnictwem służbowym, nawet jeśli wojewoda jest organem administracji rządowej w województwie w części spraw należących na szczeblu centralnym do właściwości Komendanta Głównego Policji (zob. M. Sławiński, *Cywilny zwierzchnik...*, teza 1).

2. Zespolenie i zwierzchnictwo nie oznacza także organizacyjnego włączenia aparatu pomocniczego komendanta wojewódzkiego do urzędu wojewódzkiego, a komendanta powiatowego – do starostwa powiatowego. Poza umieszczeniem nazwy i zakresu działania komendy wojewódzkiej Policji w statucie urzędu wojewódzkiego określenie zasad organizacji i zakresów działania komend należy do suwerennych decyzji Komendanta Głównego Policji, co oznacza, że komendy powiatowe Policji należą do urzędów administracji rządowej (zob. M. Sławiński, *Cywilny zwierzchnik...*, teza 1).

3. Zgodnie z dyspozycją komentowanego przepisu nie ma zastosowania art. 35 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie

powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 595 z późn. zm.), który w swojej dyspozycji stanowi, że starosta, sprawując zwierzchnictwo w stosunku do powiatowych służb, inspekcji i straży, powołuje i odwołuje kierowników tych jednostek, w uzgodnieniu z wojewodą, a także wykonuje wobec nich czynności w sprawach z zakresu prawa pracy, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

4. Stosunek służbowy policjanta z powołania ma charakter organizacyjny i nie korzysta ze szczególnej ochrony prawnej, charakterystycznej dla mianowania, którego rozwiązanie możliwe jest tylko w przypadkach określonych w ustawie. Powyższa okoliczność ma w sprawie kluczowe znaczenie. Brak tej ochrony wynika z istoty samego powołania. Powołanie następuje w celu realizacji określonych zadań i wiąże się zwykle ze sprawowaniem odpowiedzialnych funkcji kierowniczych, a gwarancją realizacji tych funkcji jest pełna przydatność określonej osoby na konkretnym stanowisku służbowym. Powyższy stosunek jest oparty na zaufaniu. Warunkiem powołania, obok fachowości i doświadczenia, jest bowiem także zaufanie, jakim osobę powołaną na dane stanowisko darzy organ powołujący. Uzasadnienie decyzji w sprawie odwołania komendanta miejskiego Policji może w istocie sprowadzać się do stwierdzeń o autonomicznym prawie organu w zakresie doboru kadry, bez konieczności wykazywania czy to braku odpowiednich kwalifikacji, zasług, osiągnięć, czy dokonywania ocen, gdyż te służą zupełnie innym celom. Może być, najogólniej rzecz ujmując, wyrazem braku zaufania do osoby pełniącej funkcję na danym stanowisku (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 lipca 2007 r., II SA/Wa 517/07, LEX nr 447280).

Art. 6d. [Zasady odwoływania i powoływania na poziomie komisariatów]

1. Komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji po zasięgnięciu opinii właściwego terytorialnie wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów. Opiniowanie to nie dotyczy komendanta komisariatu specjalistycznego.

2. Zastępców komendanta komisariatu Policji powołuje i odwołuje komendant powiatowy (miejski) Policji na wniosek komendanta komisariatu Policji.

3. Na stanowisko komendanta komisariatu Policji i zastępcy komendanta komisariatu Policji powołuje się oficerów lub aspirantów Policji.

4. W razie zwolnienia stanowiska komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu powołania nowego komendanta, powierza, po zasięgnięciu opinii wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) lub wójtów, pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji, na okres nie dłuższy niż 3 miesiące, jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

5. W razie czasowej niemożności sprawowania funkcji przez komendanta komisariatu Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji, do czasu ustania przeszkody w sprawowaniu tej funkcji przez dotychczasowego komendanta, powierza pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji jednemu z jego zastępców, a w razie braku zastępców – innemu policjantowi.

6. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 1 i 3–5 stosuje się odpowiednio do powoływania i odwoływania komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji, po zasięgnięciu opinii Prezydenta m.st. Warszawy.

7. Na obszarze m.st. Warszawy przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio do powoływania zastępców komendanta komisariatu Policji przez komendanta rejonowego Policji.

8. W przypadku nieotrzymania opinii, o której mowa w ust. 1 lub 6:

- 1) komendant powiatowy (miejski) Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 14 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii;**
- 2) komendant rejonowy Policji może powołać komendanta komisariatu Policji po upływie 21 dni od dnia przedstawienia wniosku o wydanie opinii.**

1. Komentowany przepis określa tryb postępowania przy powoływaniu i odwoływaniu komendanta komisariatu, jak również tryb powoływania zastępców komendanta komisariatu. Podobnie jak w art. 6d i 6c przedmiotowej ustawy, komendant powiatowy (miejski) nie jest związany opinią w tym przypadku wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

2. Ustawodawca nie wprowadził żadnych warunków, od których spełnienia uzależnione byłoby odwołanie komendanta komisariatu Policji. Brak konkretnych kryteriów oznacza, że pozostawiono to uznaniu właściwego organu administracji publicznej, który w każdym czasie może odwołać osobę ze stanowiska kierowniczego jednostki (zob. wyrok NSA z dnia 10 maja 2011 r., I OSK 1446/10, LEX nr 786599).

3. Użyte w art. 6e określenie „w każdym czasie”, wskazuje na specyficzną procedurę w stosunku do ogólnych zasad prowadzenia postępowania administracyjnego. Określenie to bez dopełnienia go materialnoprawnymi przesłankami ingerowania w stosunek służbowy sprawia, że regulacja ta zapewnia pełną uznaniowość w podejmowaniu decyzji przez uprawniony organ. Oznacza to, że osoba wyrażająca zgodę na objęcie stanowiska komendanta komisariatu Policji musi liczyć się zarówno z możliwością odwołania jej z tej funkcji w każdym czasie, jak i brakiem pewności co do stanowiska, na jakie zostanie mianowana po odwołaniu. Decyzja o odwołaniu ze stanowiska komendanta komisariatu Policji i przeniesieniu do dyspozycji przełożonego, wydana w okresie pełnionej funkcji komendanta komisariatu Policji, następnie doręczona stronie po zwolnieniu ze służby, wywołuje skutki procesowe dla strony od momentu jej doręczenia, takie jak możliwość zaskarżenia tej decyzji. Natomiast wywołuje skutki „materialne”, określające sytuację prawną jej adresata, od momentu jej wydania (zob. wyrok WSA w Kielcach z dnia 28 maja 2010 r., II SA/Ke 241/10, LEX nr 665127).

4. Ustawodawca nie wprowadził żadnych warunków, od których spełnienia uzależnione byłoby odwołanie komendanta komisariatu Policji. Brak konkretnych kryteriów uzasadniających odwołanie oznacza, że uruchomienie procedury określonej w art. 6d ust. 1 i art. 6e ust. 1 u.p. pozostawione zostało uznaniu właściwego organu administracji publicznej, który w każdym czasie może odwołać osobę ze stanowiska kierowniczego jednostki, o ile ustały przesłanki uzasadniające powołanie, a tym samym pozostawienie określonej osoby na zajmowanym stanowisku (zob. wyrok NSA z dnia 8 kwietnia 2008 r., I OSK 648/07, LEX nr 472367).

Art. 6e. [Zasady odwoływania]

1. Odwołać ze stanowiska, o którym mowa w art. 5a ust. 4 i 5, art. 6b ust. 1, 2 i 5, art. 6c ust. 1–4, 6 i 7 oraz art. 6d ust. 1, 2 i 6, można w każdym czasie.

2. W przypadku braku opinii, o których mowa w art. 6b ust. 1 i 2, art. 6c ust. 1 i 2 oraz art. 6d ust. 1 i 6, organ uprawniony do powołania na stanowisko komendanta może odwołać odpowiednio komendantów: wojewódzkiego i Stołecznego, powiatowego (miejskiego), rejonowego lub komendanta komisariatu Policji, po upływie 14 dni od dnia doręczenia wniosku o wydanie opinii.

3. Policjanta odwołanego ze stanowiska przenosi się do dyspozycji przełożonego policjanta uprawnionego do odwołania ze stanowiska, z zastrzeżeniem, że policjanta odwołanego ze stanowiska Komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego i Komendanta Stołecznego Policji przenosi się do dyspozycji Komendanta Głównego Policji. Policjant przez okres 6 miesięcy ma prawo do uposażenia w wysokości przysługującej przed odwołaniem.

1. Odwołanie policjanta ze stanowiska zajmowanego na podstawie powołania cechuje się uznaniowością organu i nie ma przy tym wymogu, aby istniały ku temu jakieś szczególne przesłanki czy powody do odwołania (zob. wyrok WSA w Białymstoku z dnia 26 kwietnia 2012 r., II SA/Bk 108/12, LEX nr 1253527).

2. Okoliczność, że funkcjonariusz Policji w trakcie swej kariery zawodowej sprawował funkcję komendanta komisariatu (lub inne stanowisko obsadzone w drodze powołania) i został z niej odwołany, nie daje gwarancji zachowania w pozostałym okresie trwania stosunku służbowego uprawnień do uposażenia związanych z zajmowaniem stanowiska komendanta, a zwłaszcza tych składników uposażenia, które związane są m.in. ze szczególną odpowiedzialnością wynikającą z zajmowania danego stanowiska (zob. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 marca 2012 r., II SA/Go 93/12, LEX nr 1138497).

3. Komendanta CBŚP, zastępców komendanta CBŚP, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Stołecznego Policji, jednego z zastępców lub wyznaczonego oficera, który ma powierzone obowiązki ko-

mentanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji, komendanta powiatowego Policji (miejskiego), komendanta rejonowego Policji, zastępców komendanta powiatowego Policji (miejskiego), zastępców komendanta rejonowego Policji, zastępcę lub wyznaczonego oficera, któremu powierzono obowiązki komendanta powiatowego Policji (miejskiego), zastępcę lub wyznaczonego oficera komendanta rejonowego Policji, któremu powierzono pełnienie obowiązków komendanta komisariatu Policji, komendanta komisariatu, zastępców komendanta komisariatu, a także komendantów i zastępców komisariatu Policji na obszarze m.st. Warszawy, zgodnie z dyspozycją ustawodawcy, można odwołać w każdym czasie. Użyte w art. 6e ust. 1 u.p. określenie „w każdym czasie” wskazuje na specyficzną procedurę w stosunku do ogólnych zasad prowadzenia postępowania administracyjnego. Określenie to bez dopełnienia go materialnoprawnymi przesłankami ingerowania w stosunek służbowy sprawia, że regulacja ta zapewnia pełną uznaniowość w podejmowaniu decyzji przez uprawniony organ. Oznacza to, że osoba wyrażająca zgodę na objęcie stanowiska komendanta komisariatu Policji musi liczyć się zarówno z możliwością odwołania jej z tej funkcji w każdym czasie, jak i z brakiem pewności co do stanowiska, na jakie zostanie mianowana po odwołaniu. Decyzja o odwołaniu ze stanowiska komendanta komisariatu Policji i przeniesieniu do dyspozycji przełożonego, wydana w okresie pełnionej funkcji komendanta komisariatu Policji, następnie doręczona stronie po zwolnieniu ze służby, wywołuje skutki procesowe dla strony od momentu jej doręczenia, takie jak możliwość zaskarżenia tej decyzji. Natomiast wywołuje skutki „materialne”, określające sytuację prawną jej adresata, od momentu jej wydania (zob. wyrok WSA w Kielcach z dnia 28 maja 2010 r., II SA/Ke 241/10).

4. Stosunek służbowy policjanta z powołania ma charakter organizacyjny i nie korzysta ze szczególnej ochrony prawnej, charakterystycznej dla mianowania, którego rozwiązanie możliwe jest tylko w przypadkach określonych w ustawie. Powyższa okoliczność ma w sprawie kluczowe znaczenie. Brak tej ochrony wynika z istoty samego powołania. Powołanie następuje w celu realizacji określonych zadań i wiąże się zwykle ze sprawowaniem odpowiedzialnych funkcji kierowniczych, a gwarancją realizacji tych funkcji jest pełna przydatność określonej osoby na

konkretnym stanowisku służbowym. Powyższy stosunek jest oparty na zaufaniu. Warunkiem powołania, obok fachowości i doświadczenia, jest bowiem także zaufanie, jakim osobę powołaną na dane stanowisko darzy organ powołujący. Uzasadnienie decyzji w sprawie odwołania komendanta miejskiego Policji może w istocie sprowadzać się do stwierdzeń o autonomicznym prawie organu w zakresie doboru kadry, bez konieczności wykazywania czy to braku odpowiednich kwalifikacji, zasług, osiągnięć, czy dokonywania ocen, gdyż te służą zupełnie innym celom. Może być, najogólniej rzecz ujmując, wyrazem braku zaufania do osoby pełniącej funkcję na danym stanowisku (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 lipca 2007 r., II SA/Wa 517/07).

5. Powołanego policjanta nie dotyczy zasada wynikająca z art. 32 u.p. gwarantująca mu, po odwołaniu, stanowisko równorzędne stanowisku zajmowanemu z powołania. Odwołany funkcjonariusz nie traci jednak gwarancji mianowania na stanowisko równorzędne wobec stanowiska zajmowanego przed powołaniem. Mianowanie odwołanego policjanta na stanowisko niższe wobec stanowiska zajmowanego przed powołaniem wyklucza przepis art. 32 u.p., na podstawie którego dokonuje się dalszego jego usytuowania w służbie. Wobec tego przy mianowaniu wcześniej odwołanego funkcjonariusza na stanowisko organ powinien uwzględniać parametry stanowiska służbowego, jakie ten zajmował w służbie przed objęciem stanowiska z powołania (zob. wyrok WSA w Warszawie z dnia 30 lipca 2009 r., II SA/Wa 322/09, LEX nr 553239).

Art. 6f. [Przełożeni funkcjonariuszy Policji]

Komendant wojewódzki Policji oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania.

1. Na podstawie zarządzenia nr 30 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji (Dz. Urz. KGP poz. 99 z późn. zm.) przełożonym jest policjant lub pracownik Policji uprawniony z racji zajmowanego stanowiska albo na podstawie odrębnego przepisu lub upoważnienia do kierowania przebiegiem służby lub pracy innego policjanta lub pracownika

Policji, natomiast podwładnym jest policjant lub pracownik Policji zobowiązany z racji zajmowanego stanowiska albo na podstawie odrębnego przepisu lub decyzji uprawnionego organu do podporządkowania się w trakcie pełnienia służby lub wykonywania pracy zarządzeniom, rozkazom i poleceniom lub wytycznym przełożonego.

2. Komentowany przepis określa hierarchiczność w Policji, wskazując, że komendant wojewódzki Policji oraz komendant powiatowy (miejski) Policji są przełożonymi policjantów na terenie swojego działania. W związku z powyższym, wyższym przełożonym w stosunku do komendantów wojewódzkich (Stołecznego) Policji, Komendanta – Rektora Wyższej Szkoły Policji, komendantów szkół Policji jest Komendant Główny Policji.

3. W Policji obowiązuje droga służbowa, gdzie funkcjonariusz zwraca się do swojego bezpośredniego przełożonego. Funkcjonowanie organizacji hierarchicznej polega m.in. na: przestrzeganiu określonej ustawami i przepisami wykonawczymi do ustaw właściwości terytorialnej i rzeczowej organów Policji, przestrzeganiu określonych przepisami prawa zasad podejmowania decyzji i wydawania rozkazów lub poleceń, związanych z wykonywaniem zadań Policji, stosowaniu drogi służbowej oraz określonych w niniejszym zarządzeniu sposobów i metod wykonywania czynności przez przełożonych oraz podwładnych, stosowaniu się do określonych w niniejszym zarządzeniu zasad postępowania, wynikających ze starszeństwa stopni policyjnych. Organizacja hierarchiczna ma na celu zapewnienie: jednolitości, sprawności, szybkości, ekonomiczności i efektywności czynności służbowych, zdolności struktur organizacyjnych Policji do działań uporządkowanych, ustalenia odpowiedzialności indywidualnej w przypadku naruszenia prawa, bezczynności pomimo obowiązku działania albo wykonania zadań służbowych w sposób wadliwy.

4. Każdy policjant starszy stopniem jest zobowiązany do wydania policjantowi młodszemu stopniem, chociażby nie był podwładnym, stosownego polecenia w celu: przywrócenia zgodności z prawem wykonywanej czynności służbowej, ochrony praw i wolności obywatelskich, jeżeli czynność służbowa może być wykonana w sposób mniej dolegliwy lub uciążliwy dla obywatela bez uszczerbku dla skuteczności działania, zapobieżenia popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego lub naruszeniu

discypliny finansów publicznych, jeżeli postępowanie policjanta wyrażnie wskazuje na taką możliwość, ochrony dobrego imienia służby, zapobieżenia naruszeniu obowiązujących zasad ochrony informacji niejawnych i danych osobowych, zapobieżenia naruszeniu zasad bezpieczeństwa służby, niedopuszczenia do uszczerbku na majątku pozostającym w dyspozycji Policji.

Art. 6g. [Wykonywanie zadań]

Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji – przy pomocy komisariatu.

1. W komentowanym przepisie ustawodawca wskazał, że Komendant Główny Policji, komendant wojewódzki Policji, komendant powiatowy (miejski) Policji wykonują swoje zadania przy pomocy podległych im komend, a komendant komisariatu Policji – przy pomocy komisariatu. Z uwagi na fakt, że Komenda Główna Policji jako jednostka organizacyjna Policji wykonuje zadania wynikające z zakresu działania Komendanta Głównego Policji, to na podstawie zarządzenia nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji (tekst jedn.: Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz. 50 z późn. zm.) do zakresu jej działania należą w szczególności: inicjowanie i koordynowanie działań jednostek Policji w zakresie celów określonych jako ustawowe zadania Policji, a także wynikających z ustaw i aktów wykonawczych odnoszących się do pracowników, tworzenie warunków do sprawnej i skutecznej działalności służb Policji, opracowywanie kierunków ich rozwoju oraz obowiązujących w tym zakresie priorytetów, tworzenie warunków, planowanie, podejmowanie i koordynowanie działań zmierzających do sprawnego rozpoznawania i zwalczania przestępczości korupcyjnej, ekonomiczno-finansowej, narkotykowej oraz kryminalnej, w tym zorganizowanej, o zasięgu krajowym i międzynarodowym, przeciwdziałanie terroryzmowi i zwalczanie go oraz

organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działań Policji w tym zakresie, prowadzenie strategicznych oraz operacyjnych analiz kryminalnych, udzielanie wsparcia jednostkom Policji, koordynowanie oraz nadzorowanie postępowań przygotowawczych i przedsięwzięć operacyjno-rozpoznawczych w sprawach o znacznym stopniu skomplikowania, wywołujących szczególne zagrożenie lub zainteresowanie opinii publicznej bądź obejmujących zasięgiem obszar więcej niż jednego województwa, prowadzenie operacji specjalnych oraz realizowanie programów ochrony świadków koronnych i osób dla nich najbliższych, zapewnianie organizacyjnych i technicznych możliwości korzystania z techniki operacyjnej oraz opracowywanie i propagowanie nowych rozwiązań technicznych w tym zakresie, podejmowanie ukierunkowanych działań, mających na celu określanie strategii i polityki zwalczania przestępczości oraz wypracowanie systemu oceny pracy wykrywczej Policji, wdrażanie, monitorowanie oraz udoskonalanie w Policji standardów wywiadu kryminalnego, rozpoznawanie struktur przestępczych i metod, jakimi posługują się wyspecjalizowane grupy przestępcze, oraz koordynowanie i monitorowanie działań werbunkowych, prowadzenie postępowań przygotowawczych w sprawach dotyczących zorganizowanych grup przestępczych, wykrywanie i ściganie przestępstw popełnionych przez policjantów i pracowników Policji, gromadzenie na ten temat informacji, ich przetwarzanie i analizowanie oraz podejmowanie na tej podstawie działań profilaktycznych, organizowanie, nadzór i koordynowanie systemu negocjacji policyjnych, bezpośrednia współpraca z zagranicznymi formacjami policyjnymi lub ich organizacjami międzynarodowymi, w tym w ramach INTERPOL-u i Europolu, oraz organami i instytucjami uprawnionymi do zapobiegania i zwalczania przestępczości, organizowanie i koordynowanie działań Policji w tym zakresie, monitorowanie, analizowanie oraz ocenianie sposobu działania policjantów wykonujących zadania prewencyjne oraz w ramach operacji policyjnych, a także opracowywanie i wdrażanie standardów wykonywania tych zadań, inspirowanie, koordynowanie, nadzór i kontrola działań Policji w zakresie organizacji i pełnienia służby przez policjantów służby prewencyjnej, w tym z komisariatów specjalistycznych i komórek właściwych w sprawach ruchu drogowego, w konwojach, pomieszczeniach przeznaczonych dla osób zatrzymanych